

ZPRÁVODAJ

1/2011 Místní akční skupiny Posázaví

EDITORIAL

Jaro podle kalendáře klepe na dveře. A opět se hlásí i řeka Sázava, která si už zvykla na pravidelnou očistu. Ani letos ji dobrovolníci nenechají ve štychu. Na lodích i pěšky se do úklidu její hladiny a břehů pustí od 15. do 17. dubna. Nechcete se také přidat? Rukou ochotných pomoci není nikdy dost. Přečtěte si, co si o celé akci myslí její patronka Aneta Langerová.

„Čistí“ se i stará usedlost v Hrachově u Slapské přehrady, která bude sídlem nového Centra Ochrany fauny ČR. Stavební práce běží naplno a ke spokojenosti předsedy a zakladatele tohoto občanského sdružení Pavla Křížka, čerstvého nositele titulu Společensky prospěšný podnikatel roku 2010. Více se dočtete z článku.

Zajímá vás, co mají kromě příslušnosti ke Středočeskému kraji společného Neveklavsko a Rakovnícko? Pak si nenechte ujít povídání o novém projektu Společné osudy. Nebo si přečtěte o chátrající huti František v Sázavě, která se přemění v Centrum sklářského umění, jediné svého druhu v republice. Nápad se líbil tak, že dostal evropskou dotaci. Obnova starých vycházkových tras v okolí Senohrab, Lensedel a Ondřejova zase získala finanční podporu z Programu rozvoje venkova. Máte i vy zajímavé nápady a nevíte, jak s nimi naložit? Třeba vám napoví rozhovor s manažerkou pro realizaci Strategického plánu Leader Marií Škvorovou.

Jiří Sternberg ani Veronika Vieweghová se v Posázaví nenarodili, přesto se stalo jejich domovem. O tom, jak se sem dostali a jaký mají k regionu vztah, se můžete dočíst na dalších stránkách zpravodaje.

V Posázaví také vzniká spousta zajímavých výrobků, které možná zůstávají širokému okolí trochu utajeny. Stejně jako jména farmářů, kteří dodávají na trh produkty ze svých zahrad, polí, stájí nebo dvorů. Pokoušíme se to napravit a představujeme první regionální výrobce – keramičku Ivanu Syslovou z Chotýšan a Pivovar Kácov. Máte podobné zajímavé výrobce nebo farmáře ve svém okolí? Dejte nám o nich vědět!

Jaroslava Tůmová

Čistá řeka Sázava přivedla Anetu k vodnímu sportu

Aneta Langerová: Jsem trochu taková pojízdná popelnice

Projekt Čistá řeka Sázava za sebou nezanechává jen čisté břehy a hladinu jedné z nejoblíbenějších českých řek. Dokáže také probudit lásku k vodnímu sportu. Důkazem je příběh zpěvačky Anety Langerové. Když před dvěma roky poprvé usedla do kanoe, aby s partou dalších nadšenců vyčistila jeden z úseků Sázavy, netušila, že se sjíždění přejeví stane dalším z jejích koníčků. Od té doby už na lodi projela nejednu řeku. A taky z nich vytáhla kilogramy odpadků. Žádná plastová lahev houpající se na hladině ji totiž nenechá chladnou. „Jsem trochu taková pojízdná popelnice“, směje se.

K účasti v projektu Čistá řeka Sázava přivedla Anetu její sestra Denisa Cibulková. „Říkala jsem si, že bude fajn, když se do toho zapojím, a ještě ke všemu to budu moci spojit s vodou, kterou mám hrozně ráda“, dodala. V lodi prý ale do té doby prakticky nikdy nesesedla, ani nevěděla, jak vzít pádlo do ruky. Nebála se však. „Myslím si, že když člověk umí plavat a nedělá hlouposti, tak se vody bát nemusí“, podotkla. Přiznala však, že velký strach pocítila při sjíždění prvních jezů.

Při úklidu Sázavy se nestačila divit, co všechno dokážou lidé do vody odhodit. „Když jsem jela poprvé, objevila jsem pytel s nějakým neurčitým obsahem. Neodvážila jsem se do něj ani podívat, takže jsem ho sebrala a po celou dobu, co se mnou jel v lodi jsem si od něj držela odstup. Ani netuším, co v něm bylo, ale asi to nebylo nic hezkého“, zavzpomínala. Kolik našla plastových lahví a starých hrnců, už prý ani nespočítá.

S partou kamarádů se na vodu poprvé vydala právě po čištění Sázavy. „Smáli se mi, že když se na obzoru objevila nějaká lahev, okamžitě jsem k ní zamířila a sebrala ji. Takže jsem pak

dojela na stanoviště s plným pytlem plastů. V tábořištích je ale většinou nebylo kam dát,“ vzpomněla na své vodácké začátky. „Když jsme se ptali na to, jestli třídí odpad, tak sami vodáči odpovídali, že jsme se úplně zbláznili, že to tak nefunguje. Dost mě to zarazilo a zamrzelo,“ dodala.

„Pořád doufám, že lidi, kteří nějaký ten odpad kolem řeky vyhodí, si uvědomí, že to, aby za ně někdo uklízel, je úplně nesmysl. Naopak, že se k nám třeba přidají a na základě toho pochopí, že podobné věci do přírody opravdu nepatří, že to přírodě hrozně škodí a ubírá jí to na krásu,“ řekla. Proto je podle ní třeba podporovat projekty jako Čistá řeka Sázava, do kterých se zapojuje také hodně mladých. „Jsem pozitivní člověk. Projekt, který osloví mladé lidi a děti školního věku, kteří se ho zúčastní a Sázavu pojedou čistit, může hodně změnit. Nebude to hned, ale za pokus to určitě stojí,“ dodala Aneta. Lidé by si podle ní měli uvědomit to, že odha-

zováním odpadků v přírodě škodí nejvíce sami sobě. „Doufám, že jim to i díky tomuto projektu dojde velmi brzy,“ poznamenala.

I když budou letos dobrovolníci uklízet Sázavu a její břehy už pošetě, nepořádku v ní neubývá. Proto je potřeba každé ruky ochotné pomoci. Aneta ji letos podá už potřetí. ♦

jt

SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKOU UNÍ EVROPSKÝM ZEMĚDĚLSKÝM FONDEM
PRO ROZVOJ VENKOVA: EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Jeden den při úklidu Sázavy

Jaromír Biolek má Sázavu rád, proto se účastní i jejího úklidu

Majitel týneckého vodáckého centra Bisport Jaromír Biolek patří k těm, kteří se do projektu Čistá řeka Sázava zapojují již od samého počátku. Úklidu se několikrát zúčastnil i osobně, hlavně ale půjčuje lodě dobrovolníkům. „Čistota Posázaví a řeky Sázavy mi ležela vždycky na srdci. Naše firma tu působí už 18 let a je nám jasné, že i naši zákazníci produkují nepořádek, proto se chceme přičinit o to, aby řeka, která nás živí, zůstala čistá,“ řekl.

Příjemně ho překvapilo, že rok od roku přibývá lidí ochotných s úklidem pomoci. „Projekt

má určitě smysl, je to vidět na jeho úspěšnosti a zájmu podílet se na čištění. Úplně nejvíce se mi líbí, jakým způsobem se do akce zapojila školní mládež. Vychovává se tak mladá generace,“ poznamenal. Dobrovolníkům pak vzkazuje, aby se nenechali otrávit nepořádkem, který kolem sebe uvidí a budou muset uklidit. „Čím lépe se řeka vyčistí, tím to tu budeme mít hezčí,“ dodal. Zároveň věří, že každý, kdo se podobné akce zúčastní, si příště pořádně rozmyslí, kam odpadky odhodí, a kritický v tomto směru pak bude i ke svému okolí.

Největšími možnými znečišťovateli řeky a jejího okolí jsou podle Jaromíra Biolka chataři, rybáři a vodáci. I když za existence akce Čistá řeka Sázava drobného nepořádku u vody ubylo, celkový součet tun sesbíraného odpadu během úklidu stále narůstá. Je to podle něj důsledkem toho, že se čistí důkladněji a dál od řeky a že se uklízejí také staré černé skládky. „Jsou na nich většinou věci větší a těžší, takže srovnávat množství sesbíraného odpadu je trochu zavádějící,“ dodal. ♦

Přidáte se k nám?

Velký úklid řeky Sázavy se blíží. Její hladinu a břehy budou dobrovolníci čistit od 15. do 17. dubna. Během té doby musí urazit úsek ze Střechova do Pikovic dlouhý téměř 100 kilometrů. Uvítají proto pomoc každého, komu není lhostejný osud jedné z nejromantičtějších českých řek a jejího okolí. Uklízet opět přijede i zpěvačka Aneta Langerová, která stejně jako loni převzala nad projektem nazvaným Čistá řeka Sázava patronát.

Zájemci bez rozdílu věku se mohou hlásit přímo manažerce projektu Denise Cibulkové, buď na telefonní číslo: **733 710 012**, nebo na e-mailovou

adresu: **cibulkova@posazavi.com**. Kontaktovat se mohou i přes Facebook. Podrobnosti o celé akci jsou uvedeny na **www.posazavi.com**.

Projekt je nekomerční aktivitou založenou na dotacích a dobrovolnosti všech. Tedy nejen lidí, kteří odpadky sbírají z lodí a břehů, ale také obcí, měst, sponzorů a partnerů. Pomoci může každý – třeba zasláním drobného příspěvku na sbírkový účet číslo 1249-326666339/0800. Kromě finančních prostředků organizátoři uvítají i materiální pomoc v podobě úklidových prostředků nebo stravy pro dobrovolníky.

Organizace akce se od loňska nebude příliš lišit. Řeka bude opět rozdělena na pět úseků, každý z nich bude mít svého vedoucího a svůj zásobovací tým.

V loňském roce se řeka Sázava uklízela už popáté. Více než 1000 dobrovolníků tehdy vyčistilo úsek řeky dlouhý přes 150 kilometrů. Sesbírali přes 37 tun odpadků, především plastových lahví, igelitových obalů, ale také starých lednic, sudů, torz rybářských lodí, koleček, jízdních kol či pneumatik. ♦

Sázava se bude opět čistit i na Vysočině

Řeka Sázava se bude opět čistit i na Vysočině. Úklid tam organizuje občanské sdružení Sázava 21. Na dobrovolníky čeká 50 kilometrů vodního toku mezi Havlíčkovým Brodem a Budčicemi.

Uklízet začnou už v úterý 11. dubna a skončí v sobotu 16. dubna. Podle manažerky projektu Martiny Hupkové začnou se sběrem odpadků ve všední dny školy a předem nahlášené sku-

piny, kterým víkendový termín nevyhovoval. V sobotu pak bude moci ruku k dílu přidat širší veřejnost. Podrobnosti jsou uvedeny na **www.sazava21.cz**. ♦

Úklid Sázavy je také velkou školou logistiky

Projekt Čistá řeka Sázava je také velkou školou logistiky. Kromě dobrovolníků je totiž potřeba zajistit spoustu věcí od náplastí do lékárníček přes lodě, hrábě, jídlo až po odvoz sesbíraných odpadků na skládky. V posledních třech letech se ale organizace akce i složení týmů lidí ustálily. „Mám štěstí, že je to dost stejné a lidi se nemění, jsou stejné zásobovací týmy a každý už ví, co má dělat. Pro mě je to tím jednodušší, že jenom dohlížím, jestli všechno funguje,“ říká manažerka projektu Denisa Cibulková ze společnosti Posázaví o.p.s.

Úsek ze Střechova do Pikovic, jehož úklid společnost Posázaví o.p.s. organizuje, je rozdělen na pět menších částí. Každá má svého vedoucího, který jede s dobrovolníky na lodi a orga-

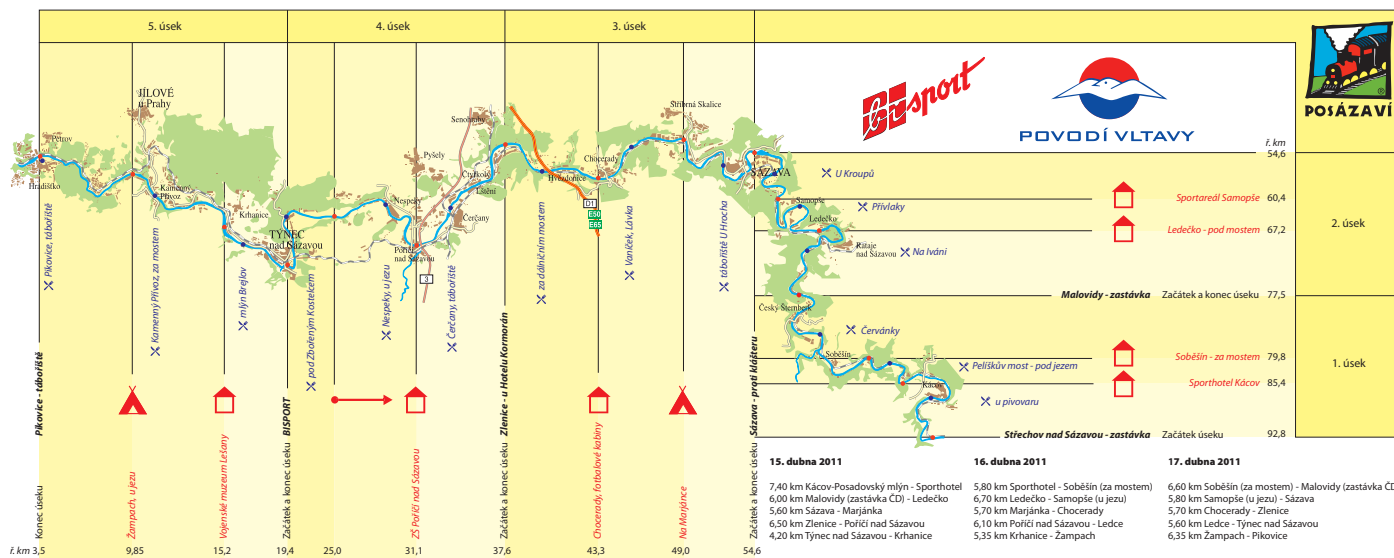
nizuje jejich práci. Kromě vedoucího má každá část také své vodácké instruktory, a to dva až tři podle náročnosti úseku a počtu dětí, kteří se v něm zapojí do úklidu. Každý úsek má také svůj zásobovací tým, což jsou většinou lidé ze společnosti Posázaví o.p.s., kteří vozi snídaně, obědy a večere a starají se o to, aby dobrovolníkům nic nechybělo. Do týmu patří také řidiči auta vozícího lodě a osobní věci brigádníků a řidiči auta odvázejícího sesbírané odpadky na skládku.

Denně každý tým vyčistí kolem pěti až šesti kilometrů řeky a jejího okolí. Zásobovací tým mu zajistí na předem určených zastávkách jídlo a nápoje. „Jídlo objednáujeme u partnerů projektu, dávají nám ho za náklady, to znamená porci za 25 Kč,“ dodala Denisa Cibulková. Jídel-

níček dobrovolníkům zpestří také Šternberské koláče, pečivo a další dobroty ze sázavské pekárny nebo od maminek a dalších příznivců akce. Zásobovací týmy se starají také o nocleh brigádníků a zajistí jim i dřevo na táborák. Spí se ve vlastních spacích pytlech na obecních úřadech, ve fotbalových kabinách, sokolovně, sportovních areálech, základní škole, vojenském muzeu a skautské klubovně.

Zásobovací tým vozí také lékárnu pro akutní případy. V každém týmu je pak zdravotník s malou lékárnou, který se postará o ošetření drobných zranění. Podél řeky budou jezdit fotografové a možná i kameraman, kteří zdokumentují činnost dobrovolníků. ♦

jt

Sázava nám za to stojí – bude čistá jako loni?

To nezáleží jen na stovkách dobrovolníků, kterým nevadí každoročně urazit desítky kilometrů po hladině a březích řeky a sbírat do igelitových pytlů vše, co do přírody nepatří. Osud akce je také v rukou dárců, kteří neváhají sáhnout do obecních pokladen nebo soukromých peněženek a podpořit dobrou věc. Vždyť celkové náklady na úklid řeky Sázavy se každoročně blíží ke 400 tisícům korun. Velkým partnerem akce je pak podnik Povodí Vltavy, který hradí veškeré výdaje na úklid musely vynaložit mnohem více peněz,“ řekl Václav Pošmurný ze společnosti Posázaví o.p.s. Obec podle něj přispívá na projekt třemi až šesti tisíci

Po odečtu nákladů na odvoz odpadu zbývá ještě uhradit téměř 300 tisíc korun. Náklady na úklid jednoho kilometru břehu řeky totiž přesahují dva tisíce korun.

„I když některé obce a města projekt finančně podporují, dobrovolníci jim šetří nemalé finanční prostředky. Bez nich by totiž na úklid musely vynaložit mnohem více peněz,“ řekl Václav Pošmurný ze společnosti Posázaví o.p.s. Obec podle něj přispívá na projekt třemi až šesti tisíci

korun. Úklid řeky Sázavy a jejích břehů přitom podle délky úseků, které procházejí jednotlivými katastry, stojí od jednoho do dvaceti osmi tisíc korun.

„Občany by nemělo překvapit, kolik do projektu jednotlivé obce pustí peněz. Mnohde to náklady ani nepokryje,“ dodal Pošmurný. Řeka a její okolí se podle něj nečistí jen pro vodáky a rybáře, ale prakticky pro všechny obyvatele – místní, chataře i turisty. „Do úklidu se zapojují i děti, akce tak pro ně má i výchovný charakter. Někde to pojali šířeji a při úklidu řeky si uklidí celou obec, včetně návsi. Nebo je to inspiruje k úklidu dalších prostorů,“ řekl Pošmurný.

Jeho slova potvrdil i starosta města Sázava Petr Šibrava. „Chceme při Čisté řece Sázavě udělat i akci Čisté město Sázava,“ řekl. Úklid města už připravují a se žádostí o pomoc chtějí oslovit základní školu i mateřské centrum. Starosta oceňuje pomoc dobrovolníků, kteří každoročně čistí řeku Sázavu. „Usnadňuje nám to velice život,“ poznamenal. Vždyť téměř desetina ze 177 kilometrů obou břehů, které se loni čistily, leží

právě v katastru Sázavy. Město proto podle starosty na úklid letos určitě zase přispěje. ♦

►► Posázaví o.p.s.

Kam mají směřovat mikroregiony?

Na tuto a spoustu dalších otázek spojených s fungováním mikroregionů se pokusilo dát odpověď historicky první setkání zástupců svazků obcí Posázaví, které se uskutečnilo koncem ledna v Benešově. Uspořádala je společnost Posázaví o.p.s. Cílem bylo umožnit reprezentantům samospráv výměnu zkušeností. Hovořilo se mimo jiné o tom, jak efektivně rozjet činnost svazku, jak přesvědčit obce, aby přistoupily na spolupráci a přispěly na jeho činnost.

Většina zástupců obcí podporuje také to, aby

svazek obcí měl svého manažera. Zejména malým obcím poskytuje poradenský servis, pomáhá jim také s vypracováním žádostí o dotace. Otázkou ale je způsob financování těchto svazků.

Mikroregiony vznikly v 90. letech na základě poptávky obcí. Jejich prostřednictvím si vyměňují názory, nápady i zkušenosti a řeší administrativní záležitosti. V počátcích je podporovalo ministerstvo pro místní rozvoj, v současnosti dostávají dotace na svou činnost minimálně.

Podle Václava Pošmurného ze společnosti Posázaví o.p.s. se pohybují minimální náklady na provoz svazku od 420 tisíc korun ročně. Každý mikroregion má ale své financování nastaveno jinak. Většinu jeho nákladů obvykle pokrývají příspěvky obcí. Vycházejí přitom z počtu obyvatel – v Posázaví se pohybují od zhruba 10 do 170 korun na obyvatele ročně. Dalším zdrojem příjmů mohou být procenta z dotace, kterou manažer mikroregionu pro obec získá; tuto možnost ale všude nevyužívají. ♦

Posázaví se představilo na veletrhu cestovního ruchu Regiontour Brno

Společnost Posázaví o.p.s. se na lednovém veletrhu cestovního ruchu Regiontour Brno 2011 poprvé představila v samostatné expozici. V předchozích devíti letech se vždy prezentovala v rámci Středočeského kraje. Letos se rozhodla pro změnu a k účasti přizvala společnost Rakovnicko o.p.s., garantující turistický ruch

na Křivoklátsku a Rakovnicku, s níž realizovala už několik společných projektů a připravuje další.

Jedním z nich je nový projekt Společné osudy. Ukazuje souvislosti mezi vystěhováním Neveklovska a rakovnické části Sudet za druhé světové války. Na Neveklovsku vzniklo v letech 1942 až 1944 vojenské cvičiště jednotek SS o rozloze přes čtyři sta kilometrů čtverečních, kvůli němuž tehdy muselo opustit svůj domov na třicet tisíc lidí. Z Jesenicka u Rakovníka zase byly po válce vystěhovány asi dva tisíce původních obyvatel – Němců. S důsledky obou násilných odsunů se obě území dodnes prakticky nevyrovнала.

Návštěvníci se zajímali také o další ze společných projektů Posázaví o.p.s. a Rakovnicka o.p.s. na-

zvaný Co je za humny. Jeho výstupem jsou podrobné katalogy drobných sakrálních památek na území měst a obcí obou regionů. Dohromady autoři zmapovali přes dva tisíce objektů. Právě církevní památky byly jedním ze zvýrazněných témat letošního veletrhu. ♦

Kontrolní audit systému managementu jakosti ISO

Společnost Posázaví o.p.s. úspěšně absolvovala kontrolní audit systému managementu jakosti ISO 9001:2008. „Jsem tady na kontrolní návštěvě podruhé, ale principiálně vidím, že tato firma používá systém k řízení svých činností a v souladu se standardem,“ uvedl Josef Pešta z auditorské společnosti Lloyd's Register Quality Assurance Limited.

Podle Josefa Pešty není v České republice běžné, aby systém řízení jakosti měla nezisková organizace. Myslí si ale, že je to prospěšné. „Jde o standardní pracovní metody. Ve standardu, podle kterého certifikujeme, jsou shrnuty a zobecněny nejlepší zkušenosti. Společně s certifikovanou firmou pak hledáme možnosti, jak tyto nejlepší postupy uplatnit v její činnosti,“ vysvětlil. Pokud podle něj firma zavede certifikát

s cílem, aby jí pomáhal, je to v pořádku. Vyskytnou se ale i takové firmy, které „hrají divadlo“ a chtějí mít certifikát jen jako papír, aniž by se jím pak řídily.

První certifikát ISO získala společnost Posázaví o.p.s. v roce 2006, současný certifikát jí byl vystaven v roce 2009 a platí tři roky. Zahrnuje činnosti poskytování organizačních a poradenských služeb pro podporu rozvoje regionu Posázaví a místních akčních skupin.

„Nastolilo to určitý systém. Sice se to nezdá, ale firma o deseti lidech už systém musí mít a to nám k němu dopomohlo,“ řekla ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová. Certifikace například jasně stanovila cíle a zodpovědnost, zdokonalila tím systém a řád organizace. „Je to

jakási standardizace toho, co a jak by měla místní akční skupina dělat,“ dodala Bohunka Zemanová. Ve firmě jakou je Posázaví o.p.s., kde se rozhoduje o rozdělování peněz, je podle ní potřeba „mít všechno na papírech“, některé věci se pak díky tomu jednoduše dohledají.

Pozitivem je certifikát podle Bohunky Zemanové i při hodnocení místních akčních skupin, protože se k němu přihlíží při rozdělování evropských peněz. „Máme velkou výhodu, protože některé standardy děláme už od roku 2006 a neustále je vylepšujeme. Snažíme se ve všem myslet dopředu, není to jenom jednorázová věc. Firma musí mít dlouhodobé a krátkodobé cíle a je dobré, když je za nějakou dobu zhodnotí. Posune ji to dál a ISO k tomu vede,“ zhodnotila Bohunka Zemanová. ♦

Společnost Posázaví uspořádala seminář o vytváření databázi

Vytváření databáze kulturních památek prostřednictvím internetových aplikací bylo tématem dalšího vzdělávacího semináře, který na přelomu února a března pořádala ve Všetcích společnost Posázaví o.p.s. Účastníci se prostřednictvím přednášek i praktických cvičení dověděli o tom, jak vytvořit podklady pro tvorbu databáze a jak sbírat potřebná data. Seznámili se se základním fungováním databázových systémů, s vyhodnocováním dat v databázi i prací s re-

dakčním systémem. Získané informace si současně ověřili i v terénu.

Jak taková databáze vzniká, se účastníci dověděli na příkladu mapování drobných sakrálních památek v regionu, který společnost Posázaví o.p.s. realizovala v loňském roce. Jeho výsledkem je seznam zhruba 1700 kapliček, křížků, zvoniček, kostelů, božích muk a pomníčků. Každá z nich má nyní svůj katalogový list, v němž jsou zaznamenány GPS souřadnice daného objektu, jeho fotografie, aktuální stav a majitel.

Účastníci semináře se seznámili s různými druhy map, například kartografickou nebo geologickou. Osvěžili si také znalosti práce s mapou v terénu, kde pomocí buzoly určovali souřadnice různých míst. Při praktickém cvičení pak vy-

tvořili katalogové listy tří vybraných sakrálních památek v okolí Všetíc. Museli k nim nejprve podle mapy dojít, pak je pomocí navigace zaměřit, vyfotit a popsat. Všechny čtyři týmy úkol zvládli na výbornou. ♦

Změny v zákoně o účetnictví zvýšily administrativu

Novela zákona o účetnictví, platná od 1. ledna 2010, přinesla řadu legislativních úprav pro vedení účetnictví územních samosprávných celků, dobrovolných svazků a příspěvkových organizací. Jejich účetnictví se tak přiblížilo podnikovému. „Dřív se na obcích nesledoval hospodářský výsledek, nebo jenom za klasickeu hospodářskou činnost, kdežto teď obce jedou podle klasického výkazu zisku a ztrát,“ vysvětlila účetní společnosti Posázaví o.p.s. Marie Matoušková.

Nový systém účetnictví podle ní zvýšil administrativu, která je s ním spojená. Účetní a finanční výkazy obcí se nyní předávají do Centrálního

systému účetních informací státu. Obce také musely nově rozdělit majetek, který měly dříve pod jednou analytikou. Zvlášť se například sledují budovy, pozemky a lesy. Některé účty v účtové osnově se loni buď zrušily, nebo dostaly novou náplň. „Loňský rok byl zkušební a teď budeme čekat, co bude dál,“ dodala Marie Matoušková.

Ministerstvo financí loni vydalo tři základní vyhlášky, které upravily účetnictví obcí. Mimo jiné zrušily vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, stanovily povinnost vybraným účetním jednotkám uvést v příloze účetní závěrky

informace o stavu účtů v knize podrozvahových účtů a shromáždit účetní záznamy od vybraných účetních jednotek v centrálním systému účetních informací státu.

Od loňského 1. ledna obce musí sestavovat rozvahu i výkaz zisku a ztrát, sestavení je ale složitější. V příloze musí vykazovat stav podrozvahových účtů a uvést v nich informace o nakládání s prostředky státního rozpočtu a rozpočtu ÚSC. Musí sestavit přehled o peněžních tocích a o změnách vlastního kapitálu. ♦

jt

Společné osudy

Neveklavsko a Rakovnícko. Na první pohled obě území spojuje jen příslušnost ke Středočeskému kraji. A přece mají společného mnohem více. Oba regiony musely v minulosti z politického rozhodnutí opustit tisíce lidí. A z následků násilného odsunu se dodnes prakticky nevzpamatovaly. Podobnost části jejich historie mapuje nový projekt nazvaný Společné osudy, který připravují společnosti Posázaví o.p.s. a Rakovnícko o.p.s.

Na Neveklavsko Němci přišli, z Rakovnícka museli odejít

Psal se rok 1942, Evropu pustošila druhá světová válka. Na Neveklavsku, mezi Vltavou a Sázavou, začalo vznikat vojenské cvičiště jednotek SS o rozloze 441 kilometrů čtverečních. Ustoupilo mu na 70 obcí a 180 osad. Vystěhovat se z nich muselo kolem 30 000 lidí. Kdo nastoupil na jejich místo, nastěhoval se do jejich domů a statků? Jaké vojenské školy na cvičišti působily, jaký byl systém jejich výuky? Především na tyto otázky by měl projekt odpovědět.

Násilné vysídlení Němců z Rakovnícka postihlo v letech 1945–1946 kolem dvou tisíc lidí. Kolik jich bylo přesně, nikdo neví, studie na toto téma neexistují. Některé obce se úplně vyliidnily, vyhnáným Němcům zbylo z celého majetku jen třicet kilogramů nejn nutnějších věcí, které si směli vzít s sebou, a o ty většinou při transportu do Německa stejně přišli. Do vesnic duchů přišli noví lidé a nechťnou německou minulost pohřbili. Ale ne dost hluboko. Co z ní zbylo dodnes? A stojí vůbec za to se jí zabývat? I to se autoři projektu pokusí objasnit.

Tajuplné cvičiště SS

„K tématu bylo zpracováno už relativně hodně materiálu, ale všechno bylo bráno především z pohledu českého člověka, který byl z Neveklavska vystěhován. My jsme se snažili to uchopit z druhé strany, z pohledu osudu samotného cvičiště,“ říká realizátor projektu Jaroslav Pelíšek. Snaží se proto zjistit, jak a proč vlastně vojenský výcvikový prostor na Neveklavsku vznikl, co se tam dělo, jací vojáci tam cvičili a jaký byl jeho konec.

Na projektu pracuje Pelíšek dva roky, jeho kolega Petr Kos se problematikou zabývá už pět let. Shromáždili stovky nej různějších písemných, fotografických i filmových materiálů, byť se v mnohých případech jedná jen o pouhá neúplná torza dokumentů, ze kterých se snaží sestavit mozaiku obrazu „všedních dní“ na cvičišti. Uspořádají je do knihy, DVD a připraví také výstavu. Křest knihy a premiéru filmu plánují na letošní srpen nebo září.

„Asi největším překvapením pro mne bylo zjištění, že jednotky SS nepřímo zvrátily bitvu

o Prahu v květnu 1945. Nejvyšší velení Německa totiž vydalo rozkaz, aby byla Praha vymazána z mapy. Ve vojenském prostoru na Neveklavsku se tehdy nacházelo na 30 000 relativně dobře vyzbrojených vojáků, kteří by byli schopni na Prahu zaútočit. Jejich velení už ale bylo jasné, že válka končí a cokoliv, co udělá navíc, bude jen zbytečným mrháním lidských životů. Důstojní-

ci měli svou čest a museli splnit rozkaz, tak na Prahu část vojáků vyslali, ti tam ale nedošli a do bojů už vůbec nezasáhli,“ prozradil Pelíšek.

Většina dostupných informací byla podle něj poplatná propagandě minulého režimu. Tvrdily prý například, že Němci v té době byli slabí, že už nedokázali zasáhnout. „Nikdo dosud nedokázal říct, že i na německé straně byl někdo, kdo měl rozum, že tím, že Němci na Prahu nezaútočili, tak ji zachránili,“ dodal. Projekt ale podle něj v žádném případě neobhájí ideologii fašismu a militarismus.

Neveklavsko očima současníka

„Ten, kdo se nepoučí z historie, bude ji muset prožívat znovu,“ cituje známou pravdu místostarosta Neveklavského a senátor Karel Šebek a dodává: „Myslím si, že čím je člověk starší, tím víc musí mít rád historii, ať dávnou nebo nedávnou, protože ta je zdrojem nesmírného poučení“. Historie je podle něj učitelkou života a je dobře jakoukoliv formou podněcovat zájem o ni, a to v každém věku.

Události roku 1942 zasáhly i jeho rodinu, a to typickým způsobem osudu vyhnáných lidí. „Z rodinného vyprávění vím, že se příbuzní stěhovali do Kostece nad Černými lesy,“ dodal.

Násilný odsun podle něj zabrzdl rozvoj Neveklavského na desítky let. „Protože i když se řada lidí spontánně vrátila, hospodářské škody byly tak značné, že se Neveklav po druhé světové válce nerozvíjel tak snadno, jak mnohá podobná sídla,“ dodal. „Je to historie, která je sice smutná, ale dnes jsou jizvy už zahojeny a škody pře-

bolely, takže zůstává spíš rovina poznání. A poznání, byť i špatných věcí, je v každém případě velkým dobrodružstvím,“ řekl.

Lidé podle něj na tragický osud regionu nezapomínají. „Řekl bych, že čím je člověk starší, tím je společensky odpovědnější. Když jsme naposledy, asi před třemi lety, připomínali vystěhování

Neveklovská, dobrovolníci zinscenovali průvod, který měl připomenout, jak to tehdy asi vypadalo. Zapráhli žebříňák, naložili starý nábytek a lidé, kteří to ještě pamatovali, měli slzy v očích. Řekl bych, že jejich děti a vnoučata ani nedýchaly. Byť je to vzpomínka živá a smutná, tak pořád je to velmi pozitivní v tom, že si lidé váží toho, co tento kraj skýtá, že si váží přírodního bohatství a práce předků a myslím si, že i v tomto případě je připomínání na místě, protože si i z té smutné historie můžeme vzít dobrá předsevzetí," poznamenal.

Rakovnické Sudety

V letech 1945–1946 muselo své domovy na Rakovnicku opustit několik tisíc Němců. Odsun postihl především obce v západní části regionu, přivtělené v roce 1938 k Německu. Němci v nich tvořili až sto procent obyvatel. „S negativními důsledky poválečné výměny obyvatel se tyto obce potýkají dodnes. Utrpěl jejich vzhled, hlavně však přišly o svou identitu. Připomíná to situaci po roce 1948, kdy se kláštery přeměňovaly na věznice a kravíny," říká manažer projektu Roman Hartl.

Rakovnicko nečeká cesta do neznáma. Se sudetskými Němci spolupracuje už několik let, dohromady je svedl projekt Rakovnické Sudety, podpořený ministerstvem pro místní rozvoj. Tehdy šlo hlavně o navázání zpřetrhaných vazeb a diskuzi o možnostech spolupráce, teď Rakovnicko postoupilo o další krok.

Sudetští Němci dali k dispozici své archivní zdroje i vzpomínky a Rakovnicko se chopilo příležitosti. „Máme v plánu podrobně zmapovat území Rakovnicka postižené odsunem Němců. Porovnat stav před ním se současností, osvětlit německou minulost tohoto území, která se po roce 1945 stala nežádoucí. Přitom tu její připomínky najdete na každém kroku, například město Jesenice dodnes zásobuje vodárna, která má nad vstupem výrazný německý nápis Wasserwerk Jechnitz," podotkl Hartl.

V projektu Společné osudy vidí i šanci k rozvoji turistického ruchu. „Jesenice byla před válkou vyhlášeným letoviskem se slibnou budoucností, ale odsun Němců a následný komunistický převrat všechno zhatil. Jesenice ještě nějaký čas ze své pověsti žila, ale dnes už jako letovisko bohužel jen skomírá. Věřím, že projekt Společné

osudy může být pro Jesenici impulzem k jejímu návratu na výsluní," dodal.

Výsledky projektu představí studie, internetové stránky i výstava. Ale nečekejte senzace, upozorňují autoři projektu. Tvrdí, že v minulosti vidí především šanci pro budoucnost. „Co se stalo, stalo se, díváme se dopředu. Německé obce patřily v minulosti k nejrozvinutějším na Rakovnicku, dnes je to naopak. Ukázalo se, že stavět se k minulosti zády není správná cesta," dodává Hartl. ♦

jt

Vycházky po staronových cestách

Krajinou podél řeky Sázavy, v okolí Senohrab, Lensedel, Turkovic a Ondřejova, znovu povedou staré vycházkové cesty. Jejich obnovu si vzaly za své společnosti MAS Říčansko o.p.s. a Posázaví o.p.s. Cílem jejich společného projektu je nejen obnovit historické cesty, ale zejména vytvořit pěší trasy, které podpoří cestovní ruch v regionu a zlepší kvalitu života ve venkovských oblastech. Projekt získal dotaci z Programu rozvoje venkova.

„Původní cesty, které kdysi spojovaly obce v regionu, jsou v současnosti většinou zarostlé a neprůchodné, nebo obcházejí původní cestu a vedou po jiných parcelách, mnohdy i soukromých,“ řekla manažerka projektu Andrea Lichtenbergová. Při hledání původních dopravních tras se podle ní vycházelo z informací pamětníků a starých map z roku 1953.

Historické cesty byly v minulosti důležitou dopravní spojnici sousedních obcí. Většinu z nich ale v současnosti už nelze využít. Někde je nahradily asfaltové vozovky, které se však s rostoucí dopravou stávají nebezpečnými. Vesnice se tím od sebe oddělily, lidé mezi nimi cestují dopravními prostředky, což je neekologické.

Návrat historických cest do původních míst by měl proto přispět i k opětovnému sblížení obcí. Nové vycházkové trasy se budou moci využít také jako prostor pro sportovní, kulturní a jiné tradiční aktivity. Budou označeny turistickými značkami, informačními panely i interaktivními prvky.

Do přírody za poznáním, historií i kulturou
V rámci projektu vzniknou tři značené vycház-

kové trasy s různým zaměřením. Vycházková trasa z Ondřejova do Kaliště bude koncipovaná přírodně. Prostřednictvím informačních tabulí bude informovat o ochraně přírody, významné fauny a flóry v oblasti a bude obsahovat interaktivní prvky v podobě odlišných stop lesních, polních a domácích zvířat. V Kališti na návsi budou herní prvky pro děti. „Do projektu se zapojila i základní škola z Ondřejova, děti se budou podílet na přípravě informačních tabulí,“ uvedla Lichtenbergová.

Vycházkový okruh kolem Senohrab se zaměří na historii. „Součástí této části projektu bude panel s informacemi o všech vycházkových trasách na daném území a vybudování vyhlídky u hradu Hláška. V místě zvaném Baštína budou interaktivní panely pro děti, které by měly zlenický hrad přiblížit i malým návštěvníkům, třeba pomocí herního prvku ve tvaru hradu.

Třetí vycházkový okruh povede do Lensedel a bude koncipovaný kulturně. Informační panely návštěvníky seznámí s tradicemi a lidovou architekturou. Součástí trasy bude také místo s ohništěm. „Lensedly mají památkovou zónu, chceme podpořit tuto oblast a zvýšit zájem místních obyvatel o dění v obci,“ dodala Lichtenbergová.

Projekt je nadějí i pro zříceninu hradu Zlenice – Hláška

Projekt je nadějí i pro, navzdory realizovaným konzervačním zásahům, stále ohroženou zříceninu zlenického hradu, místně přezdívaného Hláška. Bude jedním z přirozených cílů vycházkové trasy kolem Senohrab. Pro tento účel bude nutné opravit pěšinu, která hrad obchází. V současné době jde o neupravenou komunikaci vyšlapanou ve svahu, který je tvořen suti ze zříceniny. Pro větší návštěvnosti je téměř neschůdná a pochopitelně i pro ty ostatní velmi nebezpečná.

Neusměrněný turistický provoz v areálu hradu i jeho okolí bohužel výrazně napomáhá či přímo zapříčiňuje soustavné poškození vedoucí v mnoha případech k likvidaci posledních dochovaných torz bývalého honosného šlechtického sídla. Tomuto bezútěšnému stavu proto chceme pomoci i touto navrženou úpravou, která vlastnímu provozu v areálu zříceniny hradu napomůže jak ve smyslu ochrany památky, tak z pohledu zvýšení bezpečnosti turistů,“ řekl Vladimír Havelka ze Sdružení Zlenice.

Významnou součástí projektu bude stavba dřevěné konstrukce zpevňující torzo brány hradu, která bude zároveň sloužit jako vyhlídková plošina na areál předhradí. „V budoucnu ji zamýšlíme využít jako nástupní plošinu pro můstek, respektive lávku, přes první hradní příkop, která by zajistila bezpro-

blémový vstup do jádra hradu Zlenice,“ dodal Havelka.

Z historie a současnosti Hlásky

Hrad Zlenice byl založen někdy po roce 1300, jméno Zlenice se poprvé připomíná roku 1318, kdy se uvádí Oldřich ze Zlenic ve sporu se Ctiborem z Kožlů; není však jisté, zda se jeho přídomek již vztahoval k zlenickému hradu. Podle hradu se psal až v roce 1351 Jan ze Zlenic, jenž tehdy zasedal na zemském soudu.

Zdejší úsek Posázaví patřil na počátku druhé poloviny 14. století k majetku pánů z Dubé; také hrad Zlenice jim připadl. Nejznámější z tohoto rodu, Ondřej IV. z Dubé a na Zlenicích, zastával v letech 1343 až 1394 úřad nejvyššího sudí v Čechách a proslul také jako autor Výkladu na právo země České. V roce 1377 se staly Zlenice královským manstvem, proto po smrti Ondřejově (asi 1412) připadly jako léno králi. V následujících letech hrad patřil několika šlechtickým rodům. V roce 1465 se však už Zlenice uvádějí jako zbořené a opuštěné. Patrně byl hrad zničen při obléhání vojsky Jiřího z Poděbrad.

Hrad je dochován jen v torzálním stavu. Památce hrozí postupný zánik, zapříčiněný jednak vlivem počasí působícího na statiku dochovaných zbytků zdiva, dále vlivem neřízeného návštěvníckého provozu a na něj vázaných projevů vandalizmu.

O záchranu zříceniny hradu Zlenice-Hlásky, respektive o zpomalení patrně nezvratného procesu zániku, od roku 1996 usiluje skupina dobrovolníků, sdružená zpočátku v Nadaci pro hrad Zlenice, posléze ve Sdružení pro ochranu kulturního dědictví – Zlenice. Činnost se od počátku zaměřuje především na postupnou konzervaci staticky ohrožených částí památky, komplexní fotografickou a technickou dokumentaci současného stavu areálu a na získání prostředků pro realizaci velmi finančně i technicky náročné záchrany tzv. Velké věže – dominanty celého areálu.

Hrad Zlenice jako přirozený a hojně vyhledávaný turistický cíl v kraji má své budoucí využití jasně dané. Měl by i nadále sloužit pro budoucí generace jako oblíbené návštěvní místo, kde si místní občané, stejně jako turisté, budou moci užít vyhlášenou malebnost zříceniny a jejího okolí a současně intuitivním způsobem nabýt nových poznatků o historii hradu i způsobu jeho záchrany a konzervace. ♦

jt

Hasiči na Konopišti

Hasičům a jejich příznivcům z Česka i zahraničí bude patřit 21. května přírodní amfiteátr na Konopišti. Uskuteční se tam třetí ročník Hasičského dne, který pořádá Okresní sdružení hasičů Benešov pod záštitou města Benešov. K vidění bude historická i současná technika, soutěž koňských stříkaček, volba Miss hasičky Středočeského kraje, kulturní vystoupení i světelná hasičská fontána. Programem bude provázet moderátor Alexandr Hemala.

„Hlavní program je postavený od prvopočátku na koňských stříkačkách. Chceme prezentovat jejich historii a um, se kterým se o ně dobrovolné jednotky hasičů dokážou postarat. Váží si majetku předků a mají tyto stříkačky pořád ve svém vlastnictví,“ řekl starosta Okresního sdružení hasičů Benešov a Krajského sdružení hasičů – Středočeský kraj Josef Páv.

Účast koňských stříkaček je kvůli prostoru omezena, přesto se očekává, že jich na Konopišti přijede kolem dvaceti. Z toho by jich mělo být

pět až šest ze zahraničí a zbytek z tuzemska. K účasti pozvali hasiče z Polska, Maďarska

a Slovenska, zájem o akci projeví také jejich kolegové z Holandska.

„Organizací, které udržují tuto techniku, je hodně,“ dodal Páv. Na Konopišti budou mezi sebou soutěžit v tom, která stříkačka dokáže lépe zvládnout zadaný úkol. Bude muset ukázat, že

je plně funkční, tedy musí zvládnout nasát vodu a jejím proudem pak uhasit simulovaný požár makety malého domku.

Na Konopišti se také bude poprvé volit Miss hasička Středočeského kraje. Vybrat se bude ze šesti finalistek, které prošly neveřejným výběrem a následným castingem. Podmínkou k účasti byl mimo jiné věk mezi 15 až 30 roky, minimálně jednoleté členství v profesionální nebo amatérské hasičské organizaci a státní občanství České republiky. Vítězka postoupí do soutěže o titul Miss hasička Evropy, která se uskuteční v Polsku. V jejich posledních dvou ročnících zvítězily právě dívky z České republiky.

Hasičský den na Konopišti se koná jednou za dva roky. První ročník se uskutečnil v roce 2006. Akce se účastní hasiči z celé republiky. Prezentovat se na něm budou všechny složky Integrovaného záchranného systému, tedy kromě hasičů také policie a záchranná služba. ♦

jt

Zájem o služby votické Ochrany fauny ČR roste

Počet telefonátů na pohotovostní číslo Ochrany fauny ČR rok od roku stoupá. V roce 2010 jsme měli 888 výjezdů na území Středočeského a Jihočeského kraje v rámci pověřených úřadů s rozšířenou působností: Votice, Sedlčany, Příbram, Dobruška, Tábor, Soběslav a částečně Benešov.

Nejčastějším důvodem příjmu zvířecích pacientů stále zůstávají zranění (pohmožděliny, luxace, fraktury) či následky klimatických podmínek (zničení hnízd ptáků a veverek, podchlazení, vysílení). Smutnou výjimkou není ani úmyslné ublížení ze strany člověka (střelná zranění, amputace končetin nástražnými systémy, otravy) či neúmyslné ublížení lidmi zaviněné jejich neznalostí při snaze pomoci. Například zbytečně odchytávají mláďata v domnění, že se jedná o osiřelé jedince (zejména ježčata, zajíčata, srnčata, předčasně vylétlá ptáčata kosů či drozdů).

Předloni pracovníci naší záchranné stanice zajistili pět lokalit, kde dochází k masivní jarní migraci obojživelníků hibernujících na suchu. Na jaře roku 2009 bylo v rámci záchranných transferů přeneseno 7 376 obojživelníků. Loni nahlásili obyvatelé obce Bratřejov novou lokalitu. Tím se rapidně zvýšil počet přenesených obojživelníků, a to na 11 755 kusů. V padacích pastích pro bezpečný přechod přes komunikaci bylo zachyceno devět živočišných druhů (blatnice skvrnitá, čolek obecný, čolek velký, kuňka obecná, ropucha obecná, rosnička zelená, skokan hnědý, skokan štíhlý a skokan zelený).

Loni navštívilo naši záchrannou stanici 61 organizovaných skupin v počtu 2 092 návštěvníků (žáci mateřských a základních škol, studenti středních škol, děti ze zájmových kroužků). Během roku k nám přišlo také 959 návštěvníků z řad široké veřejnosti. Počet účastníků na všech akcích Ochrany fauny dosáhl neuvěřitelného čísla 27 792 (podrobnosti

jsou na www.ochranafauny.cz). Pro školní rok 2010/2011 jsme nově navázali spolupráci s Vyšší odbornou školou a Střední zemědělskou školou Benešov (www.zemsbn.cz). Studentům prvního ročníku oboru veterinářství poskytujeme individuální praxi v záchranné stanici. Studenti se zde mají možnost setkat s „netradičními pacienty“. Získané znalosti z etologie, zootechniky i veterinárního lékařství pak budou moci využít při výkonu svého povolání na specializovaných klinikách, kde by se mohli s těmito pacienty výjimečně setkat.

Ochrana fauny ČR úzce spolupracuje také se psím útulkem Domov fauny (www.domovfauny.cz) a se Základní kynologickou organizací Slavkov (www.cvicakslavkov.mistecko.cz). Díky nově navázaným kontaktům se snažíme najít nové domovy pro opuštěné psy, organizovat akce pro místní komunitu pejskařů či informovat veřejnost o aktuálním dění. ♦

Lucie Spálenková

Sázavské Huti František se blýská na lepší časy

Ve své době byla tato sklářská huť chloubou Sázavy. Postavil ji v roce 1882 Josef Kavalier a dal jí jméno po svém otci, František. Na svou dobu moderní provoz byl vytápěný generátorovým plynem. Vyrostl v sousedství sídla Kavalierových, mlýna Na Káčku, nedaleko nejstarší Svatoprokopské nebo také Babiččiny sklářské hutě. Později, po vybudování nových provozů sklárů Josef, Vladimír a nových výrobních hal, ale význam huti František klesal. Někdejší chloubu se postupně proměnila v ostudu Sázavy. Ale blýská se jí na lepší časy.

„Huť František je v současnosti nejstarší sklářskou hutí v Sázavě, protože Svatoprokopská huť se nedochovala. Je ve velice špatném stavu, už více než 20 let se nevyužívá ani neudrzuje, takže hřzdí Sázavu. Loni byla prohlášena nemovitou kulturní památkou, protože je to jedna z mála sklářských hutí, možná že jediná v republice, která se dochovala v původním stavu, aniž byla nějakým způsobem přestavovaná,“ řekla Slávka Vieweghová z Nadace Josefa Viewegha Sklářská huť František. Nadace si dala za cíl chátrající památku zachránit.

Rekonstrukce huti František prospěje i městu Sázava. Významně zlepši vzhled jeho části Na Káčku. Bývalá stejnojmenná sklářská osada, kdysi ležící v polích za Sázavou, se dnes nachází prakticky v centru města. A huť František je její dominantou. K osadě patří ještě mlýn s obytným stavením, dva „panské“ domy, stáje s ubytováním pro formany, dvojdomky pro úředníky a sklářské mistry, dělnické domy a konzum. Všechno se dochovalo v téměř původní podobě, a je to tak jedinečným kulturním dědictvím dochovávajícím svědectví o někdejším způsobu života sklářské komunity.

Centrum sklářského umění

Projekt sázavské nadace předpokládá nejen samotnou záchranu huti František. Vznikne v ní zároveň národní Centrum sklářského umění. „Bude zaměřené na techniku takzvané tavenice, čili výrobu uměleckých artefaktů, skleněných plastik a skleněných soch,“ přiblížila Slávka Vieweghová. Centrum by mělo vytvořit technické a technologické podmínky pro prezentaci, provozování a rozvoj soudobých sklářských uměleckých řemesel a výtvarných technik.

bých sklářských uměleckých řemesel a výtvarných technik.

Cílem projektu je také rozšířit a zkvalitnit nabídku kulturních služeb pro odbornou i laickou veřejnost, zájímající se o oblast uměleckého sklárství. Chce přispět k prohloubení spolupráce mezi výrobcí, výtvarníky, studenty a vědci a vystavit sbírku výtvarných děl moderní a současné umělecké sklářské tvorby, dosud umístěných v různých depozitářích. Svým zaměřením a rozsahem bude sázavské sklářské centrum v České republice unikátní.

V České republice totiž dodnes prakticky neexistuje ucelená a systematická sbírka, která by na jednom místě nabídla přehled sklářského umění druhé poloviny 20. století a začátku 21. století. Dvě pro sklo nejdůležitější muzea, tedy Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou a Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze sice mají ve svých sbírkách a depozitářích rozsáhlé soubory sklářského umění, ale nevystavují je.

Centrum usiluje také o koupi sbírky současného uměleckého skla, která vznikala postupně od roku 1970 z československých, později mezinárodních sklářských sympozií, pořádných nejdříve Ústředím uměleckých řemesel, od roku 1982 podnikem CRYSTALEX v Novém Boru. CRYSTALEX se ale dostal do konkurzu, a pokud nadace sbírku nekoupí, hrozí, že bude po kusech rozprodána ve veřejné dražbě.

Na projektu Centra sklářského umění spolupracují se sázavskou nadací také Česká sklářská společnost, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze a Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou. Součástí centra bude také expozice prezentující historické sklářské stroje, nástroje a náčiní a zařízení, využitelné pro uměleckou sklářskou produkci a sklářská řemesla.

Na začátku byla závěť

Huť František vděčí za svou záchranu závěti, kterou v její prospěch uzavřel bývalý sklářský technolog a sázavský starosta Josef Viewegh. „Sklo bylo nejen jeho prací, ale i koníčkem. Sázavu miloval a snažil se, aby byla stále krásnější a uchovála si sklářskou minulost. O tom, jak toho docílit, uvažoval i v době své těžké nemoci,“ zavzpomínala jeho manželka Slávka Vieweghová.

Josef Viewegh proto v roce 2006 založil Nadaci Josefa Viewegha Sklářská huť František a odkázal jí do začátku přes půl milionu korun. Nadace měla chátrající památku koupit, uvést ji do původního stavu a provozovat jako kulturní a společenské centrum. Dohlíží na to správní rada, do níž Josef Viewegh jmenoval své přátele.

Nadace postupně získala od dárců dalších 1,3 milionu korun a množství movitých věcí jako knihy, gramodesky, fotografie, skleněné výrobky i pozemky. Podporuje ji řada známých osobností, mimo jiné i režisér Miloš Forman s manželkou Martinou.

Získané finanční prostředky umožnily nadaci huť koupit, zabezpečit ji a odstranit z ní nefunkční novodobé přístavby. Náklady na vybudování Centra sklářského umění se ale pohybují kolem 130 milionů korun, což je nad finanční možnosti nadace, bez výrazné pomoci se proto neobejde. Sklářský průmysl v Česku je v současnosti bohužel v krizi a na financování podobných záměrů nemá peníze. Nadace proto požádala o dotaci z Integrovaného operačního programu a uspěla. Realizace projektu by měla začít letos v dubnu a hotova by měla být do konce roku 2013. ♦

jt

Zvířecí ráj bude v Hrachově u Slapské přehrady

Kdyby po mně někdo chtěl, abych popsala, jak si představuji ráj zvířat, už bych věděla, co říct. Jsou v něm obrovské pastviny s pasoucími se stády koní, koz a ovcí, velké výběhy pro nechtěné nebo zatoulané psy, zahrada pro zraněnou srnku a domov pro přestarlé koně. Nechybí v něm pohodlné stáje připravené poskytnout azyl hospodářským zvířatům, která jejich majitelé týrali. K tomu veterinární klinika, rehabilitační zařízení a zimoviště pro divoká zvířata. Přesně takovým rájem je, nebo vlastně bude, Centrum Ochrany fauny ČR v Hrachově u Slapské přehrady. Otevře se letos na podzim, říká předseda a zakladatel občanského sdružení Ochrana fauny ČR Pavel Krížek.

Centrum naváže na už fungující psí útulek a stáje pro týraná hospodářská zvířata (které jsou našťastí prázdné). Jen s notnou dávkou fantazie si lze zatím představit, že na místě obrovské hromady kamení u bývalé sýpky bude za několik měsíců stát administrativní budova s technickým zázemím a veterinární klinikou. V domě, z něž zbyly jen obvodové zdi, vznikne multifunkční sál s učebnou a ubytovnou a expozice s obrovskými akvárii plnými sladkovodních ryb. Protější stranu dvora uzavřou venkovní voliery. „Bude to jeden z nejmodernějších areálů tohoto typu v České republice,“ dodává Pavel Krížek.

Ze zdemolovaného zahradnictví do moderního centra

O přírodu se Pavel Krížek zajímal od dětství, pravidelně se účastnil přírodovědeckých a biologických olympiád. I když nemohl kvůli vážné nemoci pokračovat ve studiu, přírodovědě se naplno věnoval. Na západním Slovensku například pomáhal hlídat hnízda rarohů velkých před vandaly, kteří z nich kradli mláďata. V roce 1992 začal působit v Českém svazu ochránců přírody, o šest let později založil spolu s ornitology, myslivci a lesáky novou organizaci Ochrana fauny ČR. S pomocí přátel vybudoval ze zdevastovaného zahradnického areálu ve Vo-

ticích záchrannou stanici pro volně žijící živočichy. Poděkování za podporu činnosti Ochrany fauny patří podle Pavla Krížíka také starostům a sponzorům.

„Když jsem tehdy stál v tom rozmláceném zahradnictví, ani náhodou jsem nepomyslel na to, že bych někdy mohl být u podobné stavby, jakou je Hrachov. Těžko říct, jestli se mi tím splnil sen, tak to neberu. Prostě realizuju nápady, které přicházejí samy,“ říká. Prostory ve Voticích ale postupně přestávaly stačit rostoucímu počtu přijatých zvířat i zvyšující se návštěvnosti a nesplňovaly také stále přísnější hygienické a veterinární předpisy. „Dlouho jsme nemohli nic najít, pak jsme se dohodli s kamarádem, který je zároveň největším sponzorem Ochrany fauny a začali jsme stavět u jeho psiho útulku v Hrachově,“ vysvětluje Pavel Krížek. Stavba za bezmála 60 milionů korun začala na konci loňského roku. Ochrana fauny na ni dostala dotaci z evropských fondů. Kofinancování projektu podpořil Středočeský kraj a sponzoři.

Od záchrany živočichů k firemním rezervacím

Centrum Hrachov ještě není dostavěné, ale Pavel Krížek už přemýšlí o dalším projektu – firemních rezervacích. „Chci přesvědčit firmy, aby nakupovaly cenná přírodní území a udělaly z nich své rezervace, které navždy zachovají tvář daného území. Už jsem našel pár podnikatelů a nikdo z nich mě zatím nevyhodil,“ věří v budoucnost nového projektu.

Za úsilí při ochraně dravců a sov získal Pavel Krížek v roce 2001 Cenu ministra životního prostředí. Byl také iniciátorem a spoluautorem kontroverzní naturalisticky pojaté výstavy Světlo pro Prahu, která patří mezi nejúspěšnější výstavy v historii Národního muzea v Praze. Šokující prezentace mrtvých opeřenců, která rekapitulovala úsilí ornitologů ochránit ptáky před nebezpečnými sloupy elektrického vedení, tehdy vyburcovala veřejnost, politiky i energetiky. Zhlédlo ji okolo 250 000 lidí.

Letos v únoru Pavel Krížek převzal titul Sociálně prospěšný podnikatel roku 2010. „Zpočátku jsem to bral na lehkou váhu a mával nad tím rukou. Pak mi ale došlo, že je to potvrzení toho, že fauna šla správnou cestou a že má dobré lidi kolem sebe. Že i neziskovka to může z rozbitého zahradnictví někam dotáhnout,“ říká Pavel Krížek.

Nominace do mezinárodní soutěže, kterou organizuje společnost Ernst & Young a Schwabova nadace pro sociální podnikání, podle něj zohlednila celý vývoj Ochrany fauny ČR od jejího samého počátku po současnost. Občanské sdružení v posledních letech úspěšně rozšiřuje své aktivity a pobočky do dalších míst, zvyšuje počet zaměstnanců i obrát. Kromě Votic funguje už také v Příbrami a Táboře, vedle Hrachova buduje i ekocentrum Čapí hnízdo u Olbramovic.

A jaké jsou další plány úspěšného podnikatele? „Mým jediným cílem je teď předat Faunu mladším. Mám kvalitní a schopné lidi kolem sebe, Ochrana fauny už prakticky funguje beze mě. Budu jen jednat se starosty a sponzory. A chci se vrátit zpátky do lesa – do terénu,“ uzavírá Pavel Krížek. ♦

jt

Galerie projektů podpořených v rámci Strategického plánu Leader 2007–2013

Obec Ratměřice – „Rekonstrukce kapličky v Hrzíně“

Podaná žádost: 20. 8. 2009

Realizace projektu: 6. 4. 2010 – 30. 6. 2010

Popis projektu: Výsledkem realizace projekt-

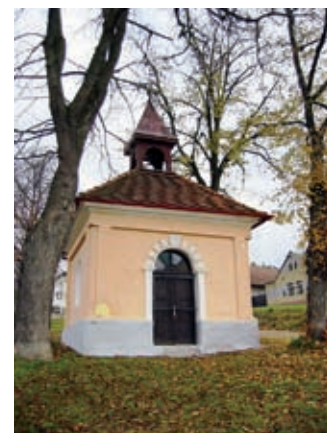
tu je zrekonstruovaná kaplička v místní části Hrzín. Rekonstrukcí kaple byla obnovena jed-
na z dominant hrzínské návsi a v podstatě celé
obce. Současně byl obnoven přívod elektřiny do
kaple a pravidelné zvonění.

Financování projektu:

Výše požadované dotace: 199 276,20 Kč

Spoluúčast žadatele: 163 798,60 Kč

Celkové náklady projektu: 363 074,80 Kč

Ochrana fauny České republiky o.s. – „Rok na Fauně“

Podaná žádost: 13. 5. 2009

Realizace projektu: 7. 9. 2009 – 26. 6. 2010

Popis projektu: Projekt byl zaměřený na vzdělávání a aktivní trávení volného času obyvatel Voticka prostřednictvím kurzů na získávání dovedností. Realizovalo ho občanské sdružení Ochrana fauny ČR.

Součástí celoročního programu zajištěného

v rámci projektu byly kurzy nejen pro širokou veřejnost, ale i pro jednotlivé cílové skupiny (celkem 20 kurzů s frekvencí 2x měsíčně) a na ně pak navázaly dvě odborné exkurze. Celkem bylo proškoleny 96 osob. Odborné exkurze byly určeny zejména pro účastníky předchozích kurzů s cílem prohloubit jejich získané znalosti a dovednosti. Řemeslné dílny přispěly k dalšímu rozvoji, a to jak osobnímu – jednotlivých účastníků školení, tak i regionu – rozšíření do-

plňkových aktivit cestovního ruchu, diverzifikace činností na venkově, zachování tradic Posázaví a podpora tradičních řemeslných výrobků regionu.

Financování projektu:

Výše požadované dotace: 276 000 Kč

Spoluúčast žadatele: 0 Kč

Celkové náklady projektu: 276 000 Kč

Mateřské centrum PUTTI, o.s. – „Společně za kvalitnější život“

Podaná žádost: 2. 9. 2009

Realizace projektu: 14. 10. 2009 – 11. 9. 2010

Popis projektu: Výsledkem projektu bylo 69 proškolených účastníků řemeslných kurzů. Kromě získání nových znalostí a dovedností dvě účastnice uvažují také o založení vlastní živnos-

ti. Po ukončení řemeslných kurzů MC PUTTI uspořádalo v Informačním centru Sázava výstavu věnovanou také tomuto projektu, kde byly vystaveny fotografie a předměty z uskutečněných kurzů. Tuto výstavu navštívilo asi 300 lidí. Pozvánky na jednotlivé kurzy byly otištěny v Sázkavských listech – měsíčník, klienti MC PUTTI byli pravidelně informováni mailem a rozhla-

sem o probíhajících kurzech a exkurzích. Podrobné informace jsou na www.putti.cz.

Financování projektu:

Výše požadované dotace: 303 850 Kč

Spoluúčast žadatele: 0 Kč

Celkové náklady projektu: 303 850 Kč

Mateřské centrum Hvězdička – „Za poznáním drobných řemesel“

Podaná žádost: 1. 9. 2009

Realizace projektu: 26. 10. 2009 – 24. 5. 2010

Popis projektu: Výsledkem projektu jsou zrealizované semináře v rámci kurzu řemeslných dílen v celkovém počtu 11, a to v období od října 2009 do května 2010. Celkem bylo proškoleno 67 osob, které úspěšně ukončily

vzdělávací akci. V rámci projektu se uskutečnila jedna tematická exkurze v regionu Posázaví – s cílem prohloubení získaných znalostí a dovedností a jejich následného uplatnění při praktických ukázkách. Exkurze byla do muzea v Milovanicích. Účastníci kurzu své výrobky prezentovali na akci Vítání jara na benešovském Masarykově náměstí v dubnu 2010. V únoru 2010 uspořádali účastníci

kurzu také masopustní průvod městem Benešov.

Financování projektu:

Výše požadované dotace:	216 723,50 Kč
Spoluúčast žadatele:	0 Kč
Celkové náklady projektu:	216 723,50 Kč

Marie Škvorová

Cesta projektu od nápadu po dotaci z Leaderu

Získat dotaci je pomyslnou třešničkou na dortu dlouhého administrativního procesu. Co všechno musí žadatel absolvovat, aby dosáhl na peníze, které mu pomohou realizovat vysněný cíl, shrnula manažerka pro realizaci Strategického plánu Leader (SPL) ve společnosti Posázaví o.p.s. Marie Škvorová.

Na začátku je nápad

Podání žádosti většinou předchází konzultace. Žadatelé, ať už je to obec, nezisková organizace nebo podnikatel, k nám můžou se svým záměrem přijít se poradit, zda je náplň jejich projektu do dané Fiche způsobilá. K žádosti pak musí dodat všechny potřebné přílohy. Před podáním žádosti, pokud mají dostatečný časový prostor, si u nás mohou nechat zkontrolovat, zda žádost splňuje předepsané náležitosti.

Největším problémem je, že to většinou nechávají na poslední chvíli, na kontrolu nemají dostatek času, a pak i pod vlivem stresu můžou udělat chyby. Přehlednou třeba drobnosti, které pak odhalí až administrativní kontrola po podání žádosti o dotaci.

Žádost o dotaci je podaná

Žádost pak dostanou do ruky kontrolaři společnosti Posázaví o.p.s., kteří všechny projekty dvakrát prověří. Zkontrolují formální náležitosti i vzájemnou provázanost osnovy projektu a všech dodaných příloh žádosti. Odhalené

chyby jsou většinou výsledkem nepozornosti. Neshoduje se například název projektu v jeho osnově a čestném prohlášení, případně v dalších přílohách. Další častou chybou je taky nesprávná specifikace místa realizace – žadatel například označí pouze jednu parcelu, ale projekt zasahuje do více pozemků. Do samotného výběru pak postupuje projekt zbavený všech formálních a administrativních chyb.

Výběr

Výběr má na starosti výběrová komise složená z členů nominovaných Programovým výborem. V současnosti má komise devět členů a pravidlem je, že třetina z nich je z veřejného sektoru, tedy z obcí a svazků obcí, třetina z neziskových organizací a třetina z řad podnikatelů. Funkční období komisařů je tříleté. Aby byla komise usnášeníschopná, musí se jejího jednání účastnit minimálně sedm členů.

Veřejná obhajoba

Výběrová komise zasedá po veřejných obhajobách, kde mají žadatelé možnost představit svůj projekt, upozornit na jeho důležité souvislosti, vyzvednout jeho jedinečnost nebo doplnit informace, které nestačili nebo opomněli do žádosti napsat. Na veřejnou obhajobu má žadatel pět minut.

Dalších pět minut pak patří výběrové komisi, která má možnost se ptát na podrobnosti projektu. Posledních pět minut má příležitost klást otázky veřejnost – ostatní žadatelé, náhodní přihlížející z řad fyzických i právnických osob, novináři, prostě kdokoli.

Výběrová komise projekty seřadí do žebříčku

Po veřejných obhajobách se výběrová komise sejde na uzavřeném zasedání, kterého se účastní také zástupci administrativy a ředitelka společnosti Posázaví. Jednotlivé projekty komise ohodnotí body podle předem stanovených

preferenčních kritérií, která jsou uvedena v jednotlivých Fichích. Většina z nich je založena na objektivních skutečnostech.

Pouze jedno kritérium je subjektivním hodnocením komisaře, který může jeho prostřednictvím vyjádřit, zda podle něj projekt vyniká svojí výjimečností nad ostatními projekty Fiche. Toto kritérium může každý komisař v dané Fichi použít jen jednou. Potom se sestaví žebříček projektů podle počtu bodů, od nejvyššího po nejnižší.

Poslední slovo má Programový výbor

Podle výše finanční alokace se vytvořený seznam rozdělí na projekty, které komise doporučí a nedoporučí ke schválení Programovému výboru. Ten má rozhodovací právo, může tedy po výběrové komisi žádat i obhajobu projektů, které doporučila k financování.

Programový výbor má v současnosti 48 členů. Jsou mezi nimi zástupci veřejného sektoru, neziskových organizací a podnikatelů.

Po schválení doporučených projektů Programovým výborem odsouhlasí seznam Plénem. Správní rada potvrdí výběr projektů a správnost administrativního postupu, a pak následuje registrace na Regionálním odboru Státního zemědělského intervenčního fondu v Praze. ♦

jt

Výzva k předkládání projektů

Číslo výzvy 8.

Program: Program rozvoje venkova ČR na období 2007–2013 / Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Osa: IV. Leader

Opatření: IV. 1.2 Realizace místní rozvojové strategie

Identifikace Místní akční skupiny

Místní akční skupina: Posázaví o.p.s.

Strategický plán Leader:
LEADER V POSÁZAVÍ 2007–2013

Registrační číslo MAS:
07/002/41100/120/000006

Kontakt:
Posázaví o.p.s.
Masarykovo náměstí 1 (budova piaristické koleje, 1. patro), 256 01 Benešov

Termíny a příjem výzvy, způsob podání

Vyhlášení výzvy: 28. března 2011

Příjem žádostí:

Od 18. do 22. dubna 2011 do 12 hodin na kontaktní adrese Posázaví o.p.s., Masarykovo náměstí 1, (budova piaristické koleje, 1. patro), Benešov.

Způsob podání:

Žadatel předá osobně (prostřednictvím statutárního zástupce nebo osoby pověřené plnou mocí k podání žádosti, plná moc musí mít úředně ověřený podpis) projekt v kanceláři společnosti Posázaví o.p.s. po předchozí domluvě na telefonu 317 701 948 nebo 731 612 436. Všechny žádosti doručené po tomto termínu budou automaticky vyřazeny. Při konečném hodnocení projektů v případě rovnosti bodů rozhoduje také datum a čas podání žádosti.

Žádosti o dotaci neobsahující všechny povinné přílohy stanovené v příslušné Fichi nebudou MAS přijaty.

V rámci 8. výzvy pro příjem žádostí budou přijímány projekty pro následující fiche:

1 Aby se vám tu líbilo

III.1.3. Podpora cestovního ruchu, I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků

2 Poznejte tu u nás

III.1.3. Podpora cestovního ruchu, II.2.4.2. Ne-

produktivní investice v lesích, III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

3 Aby se nám tu líbilo

III.2.1.2. Občanské vybavení a služby, III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic

4 Ctíme svou minulost

III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

7 Myslíme na budoucnost

III.2.1.2. Občanské vybavení a služby

Předpokládaná alokovaná částka na 8. výzvu je 7 400 000,- Kč.

Zveřejněné termíny se ještě mohou změnit. Kompletní a aktuální informace budou k dispozici na leader.posazavi.com

Průběžné informace poskytuje ředitelka obecně prospěšné společnosti **Bohuslava Zemanová** kontaktní telefon: 723 881 081 a **Marie Škvorová** kontaktní telefon 723 462 606, kontaktní e-mail pro dotazy: skvorova@posazavi.com

Odpovědnost za realizaci programu má společnost Posázaví o.p.s., IČ 27129772.

Nová městská knihovna v Sázavě

Město Sázava se rozhodlo přestavět prostory bývalé restaurace v kulturním domě na novou městskou knihovnu. Stará knihovna by tak uvolnila místo pro kanceláře městského úřadu, který by se mohl přestěhovat do centra na náměstí Voskovce a Wericha. Také kulturní dům by se tak stal uceleným stánkem kultury ve městě. V současné době se zde nachází informační centrum, cukrárna, kinosál s divadelním sálem a zázemím.

Projektu knihovny předcházela rozsáhlá studie, která vycházela z poznatků o podobných knihovnách v České republice a ve světě a také z exkurzí do národní knihovny v pražském Klementinu.

I když bude knihovna vybavena původním nábytkem, dostane zcela moderní tvář. Oživí ji

květiny, jasné uklidňující barvy, světla a různobarevné kobercové výše. Nový bude velín, klubová křesla, regálové stojany na časopisy se

zásobníky, hrabadla, stojan na novinky, stolky a židle pro počítačové pracoviště a studovnu. Nové má být i označení regálů, a to nejen nápisy, ale i předměty (například v dětském oddělení na regálu bude umístěno velké plyšové zvířátko, výrobky dětí, obrázky dětí a podobně). Centrem knihovny bude místo v dětské části na regálech uspořádaných do čtverce, na kterém bude znak či emblém této knihovny. Zároveň je zde plánováno, po vzoru pražského Klementina, postavit z vyřazených knih takzvanou pyramidu vědění.

Vzhledem k tomu, že prostor nově vznikající městské knihovny se nachází ve druhém patře, bylo hlavní prioritou projektu vybudování výtahu pro bezbariérový přístup. Požadavkem byla prosklená výtahová šachta, která splňuje požadované rozměry, automatické otevírání dveří, obousměrné dorozumívací zařízení i označení ovládacích prvků Braillovým písmem.

V průběhu roku 2010 vyhlásila společnost Posázaví o.p.s. výzvy k předkládání projektů na obnovu a rozvoj vesnic a obcí v regionu Posázaví. Zastupitelstvo města Sázava se vzhledem k vydanému stavebnímu povolení, připravenosti a potřebnosti projektu rozhodlo zpracovat a podat projekt pod názvem Setkání nad knihou v Sázavě. Projekt byl koncem června 2010 podpořen částkou 1 581 650 Kč z prostředků Evropské unie.

Ve výběrovém řízení na dodavatele zvítězila stavební společnost DASKO, s.r.o. ze Sázavy. Firma nastoupila počátkem prosince minulého roku a v současné době jsou stavební práce z větší části hotovy. Nyní je na řadě dodání a zabudování výtahu. Po ukončení stavební části projektu plánuje město Sázava slavnostní otevření za účasti místních občanů, zástupců obce, dodavatele, mikroregionu a společnosti Posázaví o.p.s.

Díky realizaci tohoto projektu získá Sázava nejen nový a větší prostor knihovny, ale zároveň umožní i její maximální zpřístupnění obyvatelům a návštěvníkům města všech věkových skupin. Rozšíří tím spolupráci školských a mateřských zařízení, umožní postupné dovybavování modernějšími technologiemi, zvýší možnost pořádání kulturních akcí, přednášky, besedy, prezentace, autogramiády, výstavy, autorská čtení, promítání naučných, historických a dokumentárních filmů a další aktivity v autentickém místě, v příjemném moderním prostředí. Poskytne také možnost kvalitního trávení volného času dětem i dospělým v odpovídajícím důstojném prostoru kulturně vzdělávací instituce, která bude poskytovat nejen zábavu, ale i informace a vzdělávání, na což byl v tomto projektu kladen velký důraz. Nabídne znalosti, informace, vzdělávací programy, stane se jedním z kontaktních míst občanů a napomůže při vytváření místního partnerství. ♦

Jana van Bebblerová

Druhý rok na fauně

V loňském roce požádala Ochrana fauny ČR prostřednictvím MAS Posázaví o evropské dotace z Programu rozvoje venkova. Projekt byl nazván „Druhý rok na fauně“. Tato dotace nám byla schválena, a tak se od září 2010 do června 2011 opět konají v areálu Ochrany fauny řemeslné kurzy, které jsou jakousi nadstavbou kurzů z předcházejícího projektu „Rok na fauně“.

Účastníky kurzů opět čeká 20 témat, ve kterých si mohou zdokonalovat a prohlubovat řemeslné techniky. Součástí projektu jsou také

dvě exkurze, které se uskuteční v regionu Posázaví a budou mít spojitost s mnohdy již zapomenutými řemesly. Kurzy a exkurze jsou určeny pro zájemce od 18 let. Je nutné se na ně přihlásit předem, a to z důvodu zabezpečení dostatečného množství materiálu a pracovních pomůcek k danému tématu.

Úspěšně již proběhly kurzy jako například Výroba mýdla, Výrobky z kukuřičného šustí, Adventní vazba, Výroba smaltovaných šperků a Výrobky z kůže.

Letos jsme připravili kurz „Drhání“ – dekorace našich maminek a kurz „Práce s papírem“ – výroba ručního papíru a ukázka papírového pediku. Podrobnosti o projektu i o termínech připravovaných kurzů a dalších akcích jsou na www.ochranafauny.cz. ♦

Jana Volková

Společenské centrum TÝNEC nabídne návštěvníkům i ubytování

V moderní ubytovací zařízení se postupně mění bývalá dělnická ubytovna Metazu v Týnci nad Sázavou. Přispěje ke zlepšení služeb, které nabízí město ležící na křižovatce cyklistických a známých vodáckých tras. Právě turistické, rekreační a společenské činnosti chtějí majitelé postupně přizpůsobit celý areál Společenského centra Týnec, jehož součástí je i bývalá ubytovna. Místo v něm našla také nová soukromá mateřská škola.

Po dokončení projektu, na který byla použita dotace z programu Leader, bude v hotelu 15 dvoulůžkových a třílůžkových pokojů s vlastním sociálním zařízením. V první části rekonstrukce

vzniklo šest dvoulůžkových pokojů. Hotel bude mít také samostatné parkoviště a návštěvníkům nabídne i kvalitní gastronomický servis.

„Velkým pozitivem hotelu je velký sál vhodný pro pořádání různých akcí od společenských po sportovní. Mohou se tam konat třeba maturitní plesy, taneční soustředění nebo sportovní kurzy či rodinné oslavy a jiná setkání,“ uvedl majitel Miroslav Němec. Bonusem pak je zahrada o 3 500 metrech čtverečních, kde se mohou pořádat kulturní, gastronomické i klubové akce.

Společenské centrum Týnec je tradičním střediskem kultury v Posázaví. V historické budově

soustřeďuje společenský sál, restauraci a klub. Vzniklo na základech manufakturní budovy, kterou nechal postavit v roce 1812 hrabě z Vrtby a vyráběl v ní kameninové zboží. Stavbu v empírovém slohu dodnes zdobí v průčelí znak hrabat z Vrtby.

Manufaktura zanikla v roce 1866. V roce 1887 ji koupil arcivévoda František Ferdinand d'Este a o 12 let později v ní otevřel hotel. V 60. letech 20. století ho tehdejší státní podnik Metaz představil na kulturní dům s ubytovnou pro své slévárenské dělníky. Nynější majitelé ho postupně mění v moderní společenské centrum regionu. ♦

jt

Kurzy drobných řemesel v Mateřském centru Hvězdička

Mateřské centrum Hvězdička pořádá v období od října 2010 do května 2011 projekt kreativních dílen s názvem „Vzdělávání v oblasti drobných řemesel“. V celkem třinácti tematických kurzech v rámci tohoto projektu mají zájemci z řad dospělých možnost se seznámit s nejrušnějšími řemeslnými a kreativními technikami – od výroby drobných šperků, přes tvorbu vánočních a velikonočních dekorací, barvení textilu, drátkování či šití z filcu. Projekt je spolufinancován Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v rámci osy IV Leader Programu rozvoje venkova ČR.

Projekt volně navazuje na loňský projekt „Za poznáním drobných řemesel“, který byl taktéž spolufinancován z programu Leader. V letošním kurzu mají zájemci možnost dále rozšiřovat své řemeslné dovednosti. „Novinkou je, že jsme letos otevřeli i několik kurzů pro osoby, které pracují s handicapovanými dětmi a mládeží. Tedy především pro rodiče těchto dětí, kteří jsou často bez práce, nebo mají vzhledem k náročné péči o své dítě pouze práci na časově úzký úvazek. Účast v kurzech, získané znalosti

a dovednosti zvyšují jejich šanci uplatnit se na trhu práce, či začít své vlastní podnikání v této oblasti,“ doplňuje Kateřina Bultasová, koordinátorka MC Hvězdička, která je zodpovědná za organizaci kurzů.

Kurzy se konají zpravidla v pondělí nebo ve středu od 19.00 do 21.30 v prostorách Mateřského centra Hvězdička v budově Piaristické koleje na benešovském Masarykově náměstí. Kurzy pro osoby pracující s handicapovanými dětmi a mládeží začínají již v 18.00. Na každý kurz je nutné se předem přihlásit, ale pro velký zájem jsou již téměř všechny kurzy plně obsazeny. Více informací a kontakty jsou k dispozici na www.hvezdicka.info.

Na kurzech se prokazuje, že kreativita nezná mezí. Během krátkého času vznikají opravdová umělecká díla. Kurz je zakončen předáním potvrzení o absolvování dané akce.

V rámci projektu se uskuteční exkurze do obce Milovanice (na území regionu Posázaví). Součástí exkurze je návštěva muzea, povídání o sta-

rych řemeslech, venkovské domácnosti a zemědělství a ukázka předení na kolovrátku. ♦

MC Hvězdička

CHOPOS plánuje na svém území rozhlednu s naučnou stezkou

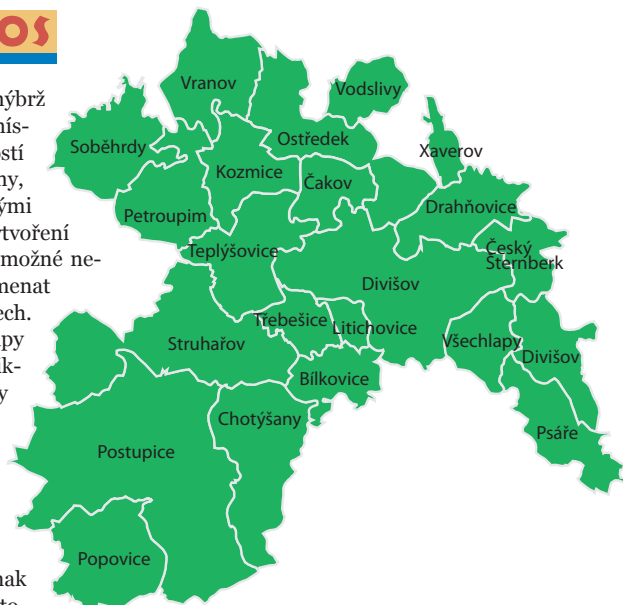
Rád bych blíže představil záměr, o kterém bylo psáno v minulém čísle zpravodaje. V té době jsme ještě neměli hotovou projektovou dokumentaci s vizualizací rozhledny Špulka na vrchu Březák u Lbosína. Dnes je vše jinak. Projektová dokumentace je již posuzována z hlediska vydání stavebního povolení a vizualizace projektu poskytla rozhledně mnohem širší rozměr. Každý si už může stavbu a její nejbližší okolí představit.

Jak už bylo dříve řečeno, rádi bychom do projektu zapojili každého, kdo má zájem zúčastnit se netradiční a výjimečné akce. Naskytá se myšlenka, že nám jde hlavně o peníze. Trochu ano, ale ne výhradně. Nejde totiž pouze o postavení

rozhledny s naučnou stezkou, nýbrž o celou koncepci plánovaného místa. Jednou z mnoha zajímavostí bude nejbližší okolí rozhledny, které bude vydlážděné plochými kameny. To přímo vybízí k vytvoření tzv. kamenné mapy, do níž je možné nesmazatelným způsobem zaznamenat údaje o jednotlivých partnerech. Tímto způsobem budou do mapy vyznačena místa všech obcí mikroregionu. Z ptáčích perspektivy bude dobře patrné, kde se rozhledna nachází.

Troufám si tvrdit, že každý člověk chce po sobě zanechat nějaký záznam, jinak řečeno historickou stopu. S úsměvem někdy popisujeme žebříček cílů svého života – zasadit strom, zplodit dítě, postavit dům atd. Souhlasím, také jsem něco podobného už řekl, ale před námi zde žily osobnosti, které se zapsaly do povědomí všech mnohem hlouběji. Setkáváme se s nimi v učebnicích nebo na místech, která navštěvujeme pro jejich výjimečnost. Dozvídáme se například, že na bohatě vykládané okno kostela přispěl zdejší krejčí, že sedlák postavil z vděčnosti za uzdravení svého dítěte bohu a lidem kapličku, apod. Dnes budoucím generacím podobné, historii opředené, stopy nezanecháváme. Přípravujeme jim pouze starosti s budoucím životem na této planetě.

A to chceme změnit. Chceme umožnit každému, kdo se více či méně zapojí do tvorby regionálně zajímavého místa, aby zde mohl o sobě zanechat informaci v podobě nesmazatelné stopy. Pro umístění takového zázna-

mu zde vytvoříme několik míst. Jednou z několika variant je vtisknutí jména, názvu firmy do samotné konstrukce rozhledny. Všechny údaje zde budou zaznamenány po celou dobu existence rozhledny. Není to výzva? Věřím, že pro řadu z nás ano.

Brzy vyrazím do terénu s nabídkou zapojit do projektu více aktérů a pomoci tak obcím s realizací jedinečného záměru – výstavby rozhledny s naučnou stezkou, která se stane významnou dominantou, dlouhodobě vtisknutou do území ležícího mezi Benešovem, Vlašimí a Divišovem. Pokud již nyní vzbuzují u někoho zájem o případnou účast, může mi hned zaslat zprávu na e-mail: kratochvil@posazavi.com nebo zavolat na tel. číslo 777 193 556. Zatím jde pouze o určitý příslib do budoucna, který napoví, jakou měrou se kdo hodlá zapojit. S každým jsem ochoten jednat individuálně. Shromážděné informace budou signálem směrem k rozpočtům obcí sdružených v mikroregionu CHOPOS. ♦

Miroslav Kratochvíl

Kapela LemRoucha vsadila na vlastní tvorbu a vyplatilo se jí to

O kapele LemRoucha před nedávnem věděl jen málokterý příznivec rockové hudby. Dnes je tato kapela v Teplyšovicích a blízkém okolí již dobře známá. Její věhlas však přešel i do širšího povědomí, vyhrála totiž čtenářskou soutěž Benešovského deníku o nejpoblábnější kapelu – tzv. Benešovského Otíka.

Mohli byste čtenářům objasnit historii vzniku kapely a v jakém složení v současnosti hrajete?

Jirka Pessr: Vznik kapely bych nechtěl datovat, spíše to celé vznikalo v průběhu roku 2008. Do té doby jsme zkoušeli a hráli sami pro sebe s Pavlem Mládkem. Na hasičském plese jsme oslovili Jirku Koblého a poté i Pepu Škvora.

Od té doby hrajeme ve stejném složení, tedy: Jirka Pessr – akordeon, Pavel Mládek – kytara, Jirka Koblík – basová kytara, zpěv a Josef Škvor – bicí.

Zajímavý a trochu i tajemný je název kapely. Můžete ho objasnit?

LemRoucha: Pokud tento název zní někomu tajemně, je to jeho názor a možná, že na něm i něco je. Pro nás je název jasný – jedná se o lem jednoho konkrétního roucha, kterému se stala taková menší nehoda. My jsme z toho udělali jednoslovný název, přičemž jsme ponechali začáteční písmena obou původních slov velká. Název kapely vznikl vlastně jen z recese, ale pak jsme si na něj zvykli a už nám zůstal.

Hodně začínajících kapel se vydá cestou napodobování svých vzorů, včetně převzaté hudby. Vy však jdete cestou výhradně vlastní hudby, texty jsou též vaše a v repertoáru máte navíc i instrumentálky, což je pro kapelu tohoto typu nezvyklé a zajímavé. Můžete popsat nějak proces vzniku jednotlivých skladeb? Kdo vymýšlí hudbu a kdo texty?

LemRoucha: Hned na začátku jsme si řekli, že bychom chtěli hrát vlastní tvorbu, což se nám zatím daří. Vznik skladeb je kolektivní záležitost – někdo přijde s hudebním nápadem, který je buď hotový, nebo se dotváří během zkoušek a k tomu pak někdo přinese hotový text. Ve

většinou případů nejdříve složíme hudbu a pak teprve přijde na řadu text, ale také chceme vyzkoušet tento postup obrátit.

Kromě Otíka jste dostali ještě další dvě ceny. Jirka Koblík se umístil v kategorii zpěváků na druhém místě a vyhráli jste ještě kategorii Počin roku 2010. Fanoušci tak ocenili loňský ročník festivalu ROCKTEP, který se konal v říjnu v sokolovně a který jste vlastně pořádali vy.

LemRoucha: Znovu musíme opakovat, že i tato cena patří částečně fanouškům, protože to byli oni, kdo hlasovali, a chceme jim za to ještě jednou poděkovat. Loňský ROCKTEP byl vlastně nultým ročníkem, pro nás to byla nová zkušenost. Pozvali jsme si spřátelené kapely a podle ohlasů si myslíme, že se to celé vydařilo. Letos chceme ROCKTEP uspořádat znovu a doufáme, že posluchači budou s hudební nabídkou spokojeni.

Prozradíte, co chystáte na letošní rok, něco o plánovaných koncertech a dalších vystoupeních nebo třeba o natočení nějakého demosnímku.

LemRoucha: O demosnímku uvažujeme už delší čas, takže až bude příležitost, vrhneme se na to. Rádi bychom to zvládli během léta. Letoš-

ní koncertní sezóna je zatím v přípravě. Nejbližší akcí bude společná rocková zábava s kapelou ADOSTBAND, která proběhne nejspíš v polovině května v místní sokolovně, dále opět vystoupení během cyklistického závodu Železný dědek, další vystoupení jsou ještě v jednání. Nechceme usnout na vavřínech, a tak v současné době zkou-

šíme nové skladby, zkrátka určitě se nenudíme. Fanoušky budeme o všech akcích včas informovat prostřednictvím plakátů nebo našich webových stránek www.lemroucha.wz.cz a doufáme, že nám nadále zachovají svoji přízeň. ♦

Pavel Goby

►► Mikroregion Malé Posázaví

Žádosti o dotace z fondů Středočeského kraje pro svazek obcí Malé Posázaví

Ke konci roku 2010 byla vyhlášena Výzva pro podávání žádostí o dotace z fondů Středočeského kraje pro rok 2011, na základě které byla možnost žádat o dotace z jednotlivých fondů, jako jsou: Fond rozvoje obcí a měst, Fond kultury a obnov památek, Fond sportu, volného času

a primární prevence, Fond životního prostředí a zeměděl-

ství, Fond cestovního ruchu a podpory podnikání a Fond podpory dobrovolných hasičů a složek IZS.

Čekala mě tedy první zkušenost s vypracováním většího množství žádostí, které musely být podány nejpozději do 15. ledna 2011.

V našem svazku obcí Malé Posázaví byl totiž ze strany starostů velký zájem. Do každého

výše uvedeného fondu mohla být podána jedním subjektem pouze jedna žádost. Některé obce podaly až čtyři žádosti do různých fondů. Zájem o dotace neměly jen obce, ale také jiné subjekty jako například občanská sdružení, příspěvkové organizace nebo sdružení hasičů.

Pro svazek obcí Malé Posázaví se mi povedlo vypracovat celkem 17 žádostí, které jsem v řádném termínu odevzdala.

Přála bych si, aby většina mých žádostí byla v procesu schvalování úspěšná, protože každý projekt bude jistě pro obec nebo daný subjekt velkým přínosem. ♦

Kateřina Chobotová

Mikroregion Džbány má nový grantový program „Ze Džbánů do džbánků“

Mikroregion Džbány se rozhodl část svých finančních prostředků pro letošní rok vyčlenit na podporu drobných kulturních a sportovních akcí s důrazem hlavně na akce pro děti, mládež a seniory. Myšlenka vytvořit si svůj vlastní program na podporu podobných akcí, které jsou v obcích tradiční nebo nově vznikají, se objevila na sklonku loňského roku. Na posledním zasedání valné hromady mikroregionu pak byla schválena pravidla pro poskytování grantů.

Smyslem grantového programu je finančně pomoci subjektům, které realizují různé zajímavé akce, a podpořit činnost spolků a sdružení. Zavedením grantů chceme zviditelnit mikroregion uvnitř jeho území jako poskytovatele podpory a partnera zajímavých nápadů.

V níže uvedeném přehledu přinášíme základní informace o možnosti čerpání peněz z programu, který jsme pojmenovali „Ze Džbánů do džbánků“.

Na jaké akce lze žádat o grant:

- na akce v oblasti výchovy, kultury a sportu (dotace není určena například na nákup vybavení a na spolufinancování jiné dotace). Akce musí proběhnout v období 1. 2. 2011 – 31. 12. 2011.

Kdo může podat žádost:

- spolky, občanská sdružení, příspěvkové organizace nebo osoby, které budou pořádat akci.

Základní podmínkou je, že akce se musí konat na území mikroregionu. Žadatel může podat pouze jednu žádost v dané výzvě.

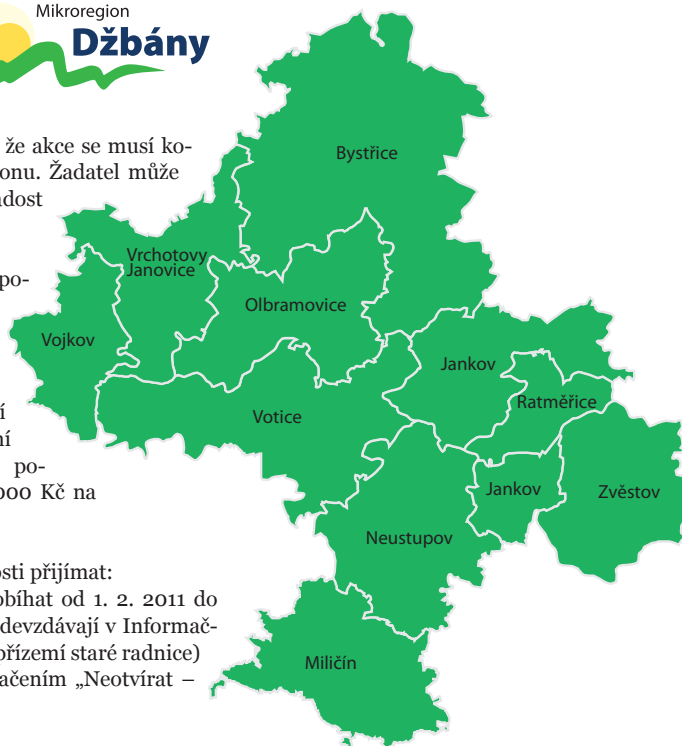
O kolik peněz můžete požádat:

Celková částka, která se bude pro letošní rok rozdělovat, je 100 000 Kč. Minimální požadovaná dotace není stanovena, maximální požadovaná dotace je 10 000 Kč na jednu akci.

Kdy a kde se budou žádosti přijímat:

Příjem žádostí bude probíhat od 1. 2. 2011 do 30. 4. 2011. Žádosti se odevzdávají v Informačním centru ve Voticích (přízemí staré radnice) v zalepené obálce s označením „Neotvírat – Ze Džbánů do džbánků“.

Přesné znění pravidel a formulář žádosti o dotaci najdete na webových stránkách www.mikroregiondzbany.cz nebo v Informačním centru ve Voticích. ♦

Tak šel čas v roce 2010

Jaký byl rok 2010? Ač uběhly více než dva měsíce z nového roku, chtěla bych se ještě ohlédnout a zamyslet nad tím starým. S radostí říkám, že byl pro mikroregion úspěšný. Nejen co se týče objemu obdržení dotací a realizovaných projektů, ale hlavně tím, že jsme oslavili 10 let dobrého fungování. Výsledkem a odměnou za kvalitní spolupráci je více než 30 úspěšných projektů podpořených dotační částkou 22 160 199 Kč.

Rok 2010 byl pestrý – sbírali jsme zkušenosti s realizací nových projektů i těch známých a tradičně využívaných. Dokončovalo se několik pro-

jektů podpořených z LEADRU, v průběhu roku se v řadě obcí obnovovaly místní komunikace, zejména s pomocí dotací z Ministerstva pro místní rozvoj, díky zapojení dětí do komunitního plánování jsme opravili několik dětských hřišť, rozšířili naučnou stezku a obnovili drobné sakrální památky.

Jako mikroregion jsme uspěli se žádostmi o dotaci na dva společné projekty – první projekt je zaměřený na vydání dvou nových turistických materiálů (cyklistická mapa a brožurka o naučných stezkách) a druhým projektem byla výměna zkušeností mezi mikroregiony. Celým uply-

nulým rokem se prolínaly velké úspěchy obce Ratměřice v soutěži Vesnice roku. Ty se budeme v letošním roce snažit zúročit také ve prospěch zviditelnění svazku obcí.

Na konci roku jsme řešili otázku, kam investovat společné prostředky, které se podařilo nastřádat dobrým hospodařením v uplynulých letech. Rozhodli jsme se snížit výši členských příspěvků a další část peněz vyčlenit na grantový program „Ze Džbánů do džbánků“. ♦

Eliška Zemanová

Poskytovatel dotace	Druh dotace	Získaná dotace
Středočeský kraj	Program FROM	3 766 074,-
	Fond kultury a památek	370 570,-
	Podpora hasičů	634 244,-
	Fond cestovního ruchu	70 378,-
Ministerstvo pro místní rozvoj	Opravy komunikací	13 315 000,-
	Obnova drobných památek	102 000,-
	Zapojení dětí – hřiště, stezky, veřejná prostranství	350 000,-
	Vesnice roku	600 000,-
	Výměna zkušeností, vzdělávání	166 000,-
Ministerstvo zemědělství (SZIF)	Program rozvoje venkova	421 519,-
	Strategický plán LEADER – Posázaví	1 456 910,-
Ministerstvo životního prostředí	Operační program životní prostředí	907 504,-
Celkem		22 160 199,-

V Ratajích u Vlašimi budou čistit odpadní vody pomocí kořenů rostlin

Novou čistírnu odpadních vod brzy uvedou do provozu v Ratajích u Vlašimi. Obec s necelými dvěma sty obyvateli se odvážně pustila do náročného projektu před třemi lety. Zahrnoval stavbu ČOV, rozvedení nové splaškové kanalizace, vybu-

dování vodovodu a závěrečné opravení komunikací. Celkem za 18,5 milionu Kč. Obci se podařilo většinu finančních prostředků získat z dotací: na čistírnu odpadních vod a kanalizaci přispěl z velké části Středočeský kraj, vodovod byl vybudován převážně z dotace od ministerstva zemědělství. Na spoluúčasti obec zaplatila 5,2 milionu Kč.

V lukách pod Ratajemi tak zanedlouho začne fungovat čistící proces, který je na přírodní bázi a bez energetické náročnosti. Hlavní součástí budou ratajské čistírny totiž budou kořeny rostlin. Místo mokřadních travin teď na louce pod obcí vyroste rákosové pole. Nová vegetace – konkrétně rákos obecný a chrastice rákosovitá – vyčistí svým kořenovým systémem odpadní vody. Půjde o takzvanou „kořenovou čistírnu odpadních vod“. V areálu ratajské ČOV tedy nevznikl žádný

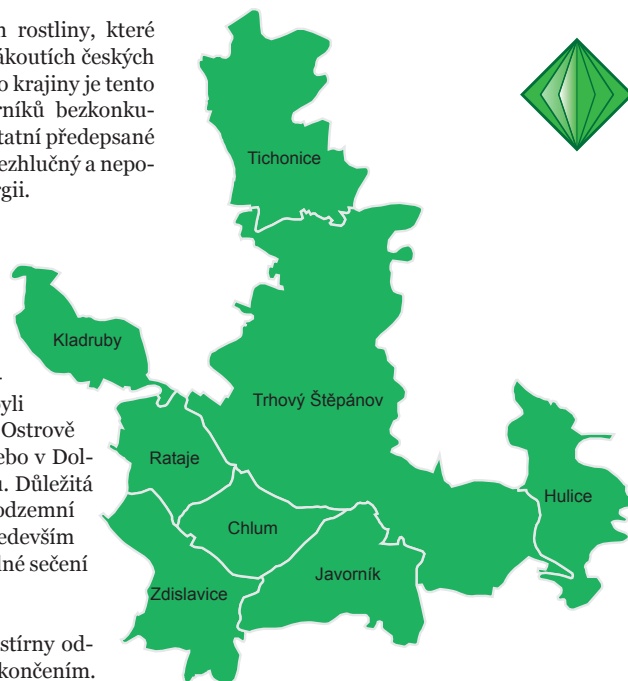
betonový objekt, přibudou jen rostliny, které jsme zvyklí vidět v intimních zákoutích českých rybníků. Z hlediska začlenění do krajiny je tento typ čistírky podle řady odborníků bezkonkurenční. Splňuje ale i všechny ostatní předepsané limity. Provoz je navíc bezhlučný a nepotřebuje elektrickou energii.

Ratajští se před započtím celé stavební akce nechali inspirovat zkušenostmi obcí, které už podobné čistírny odpadních vod provozují. Zástupci obce se byli podívat například v Ostrově u Ledče nad Sázavou nebo v Dolním Městě na Havlíčkovobrodsku. Důležitá teď bude péče o jednotlivé podzemní části čistírky a na povrchu především o rostliny. Nutné bude pravidelné sečení rákosového pole.

Celý areál ratajské kořenové čistírny odpadních vod je těsně před dokončením. Zbývá už jen upravit okolí. Slavnostní otevření je plánováno na květen letošního roku.

Po čistírně se obec pustí do revitalizace Ratajského potoka

V Ratajích už také budou brzy realizovat projekt, který by měl pozměnit a oživit koryto Ratajského potoka. Většinu finančních prostředků poskytné dotace ze Státního fondu životního prostředí. Revitalizaci potoka se obnoví přiroze-

né biotopy – na březích, ale i pod vodou by se měli znovu uchytit běžní živočichové a typické rostliny, kterým nesvědčilo narovnané betonové koryto. Beton zmizí a tok se více zaklikatí. Břehy budou osázeny klasickými dřevinami. U Ratajského potoka brzy porostou vrby, olše, ale i lípy a duby. Natrhat si tam budete moci šípky nebo trnky. ♦

Zdislavickému sboru dobrovolných hasičů je 125 let! Oslavy budou v létě

Dobrovolní hasiči ve Zdislavicích nedávno oslavili kulaté výročí – 7. února tomu bylo přesně 125 let, co jejich předchůdci a zdislavický učitel Josef Krejsa tento sbor založili. Oslavy jubilea chystají zdislavičtí hasiči pro všechny zájemce, návštěvníky a přátele na léto. Mnozí už zažili velkolepý Hasičský den ve Zdislavicích před čtyřmi lety. Tehdy se nesl v duchu převážně historických tradic. Mohli jste vidět hasiče v krásných uniformách a nechyběly ani ukázky práce se stroji dříve vyroby nebo s koňskou stříkačkou.

Při letošních oslavách by se zdislavický SDH chtěl zaměřit na současnost: „Tentokrát chceme návštěvníkům ukázat moderní techniku, děti si budou moci prohlédnout hasičská auta a vyzkoušet si třeba práci se stříkačkou,“ říká starosta zdislavických hasičů Miroslav Míka. „Na své si ale přijdou i dospělí – kdo bude chtít, navlékne se do současné hasičské výstroje a výbroje a otestuje si manipulaci s nářadím, které při zásazích používáme. Pro všechny ostatní a naše přátele starších ročníků plánujeme posezení při dobrém jídle a pití, hrát bude dechovka,“ doplňuje šéf zdislavických hasičů.

Na slavnosti ani tentokrát nebudou chybět v pěkných postrojích koně chladnokrevníci, kteří zájemce provedou v kočáře městysem a zamíří třeba i do přírody k nedaleké Javornické hůře. Na

oslavě 125. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů ve Zdislavicích se můžete těšit už teď, zúčastnit se pak nezapomeňte začátkem léta. O termínu budeme včas informovat, už je ale jisté, že oslavy proběhnou ve volný den (tedy v sobotu nebo ve svátek) v červnu nebo v červenci.

Roztodivný příběh zdislavického hasičského praporu

Městys Zdislavice leží na území Mikroregionu Český smaragd. Pokud jste někdy měli cestu na zdislavickou radnici, nemohli jste si nevšimnout velkého praporu, který visí na zdi uvnitř budovy úřadu. Na ušlechtilé tkanině je vyobrazen svatý Václav na koni. Prapor patří právě Sboru dobrovolných hasičů Zdislavice a rozhodně nevypadá na to, že je jen o dva roky mladší než sbor sám.

V dávné době prapor hasičům věnoval velkostatkář Dub a tamní vikář ho posvětil. „Cena praporu byla tisíc tři sta padesát zlatých,“ píše kronika zdislavických hasičů. V 80. letech minulého století nechal zdislavický hasičský sbor vzácný prapor zrenovat, proto tento více jak stoletý artefakt vypadá tak dobře.

A právě tady, v moderní době, byť velmi romanticky, příběh unikátního hasičského praporu z roku 1888 pokračuje. Jeho znovuoobením se totiž zabývaly řeholní sestry. K jejich šikovným rukám vezli zdislavičtí hasiči látku až do kláštera k Opavě. Až si budete prapor ve Zdislavicích prohlížet, vzpomeňte si na jeho historii a podívejte se, jak jemné ruce jeptišek dokázaly na textilií namalovat svatého Václava na koni. Z originálu praporu se totiž zachránily jen fragmenty, hlavní část musely řeholnice samy znovu vytvořit. ♦

Eva Vrzalová

Ze zámku až do obecního zastupitelstva

Jiří Sternberg se do Posázaví přestěhoval před 16 roky, aby převzal správu rodinného majetku. Je zámeckým pánem na Jemništi, předsedou správní rady společnosti Posázaví o.p.s. a od loňského podzimu také obecním zastupitelem v Postupicích. Co ho baví víc? Možná to napoví následující rozhovor.

Zámecký pán

S rodinou – manželkou Petrou a dvěma dětmi – celoročně obývá levé křídlo zámku Jemniště. „Do 15 let jsem žil v paneláku v Chodově u Karlových Varů, v oblasti hnědouhelných dolů, kde pracoval otec. Pak jsme nějakou dobu bydleli v Klatovech, kde rodiče zdědili část starého domu, který kdysi postavil dědeček. Než jsem přišel na Jemniště, žil jsem čtyři roky na hradě

Český Šternberk. Byla to dobrá příprava na zámecký život,“ zavzpomínal.

Život na zámku je podle něj na jednu stranu velice romantický, na druhou stranu je s ním ale spojena spousta starostí, které možná nejsou na první pohled vidět. Zámek totiž nejsou jen nadešené sály plné návštěvníků dychtivých nahlédnout do někdejšího života šlechty. Patří k němu také nemovitosti – lesy, rybníky, polnosti. A všechny vyžadují řádnou péči. Proto si loni s manželkou rozdělili povinnosti spojené se správou majetku.

„Manželka převzala veškerý provoz zámku a já se můžu věnovat věcem spojeným s nemovitým majetkem, který k zámku patří.

Starám se částečně i o opravy budov zámku, ale především o lesní a vodní hospodářství a zemědělství. Manželka má na starosti to, co vidí návštěvníci, kteří na zámek přijdou, tedy jestli fungují prohlídky, restaurace, kavárna, svatby. Mně se tím dost ulevilo a musím říct, že se mi tam teď žije mnohem lépe,“ dodal.

Předseda správní rady společnosti Posázaví o.p.s.

Byl to právě zámek a s ním spojený cestovní ruch, který ho před lety přivedl do společnosti Posázaví o.p.s. „Zprvu jsme spolupracovali jen běžně, systematictější se tomu věnuju poslední tři roky. Teď jsem předsedou správní rady,“ říká. Váží si práce kolegů, kteří „mají Posázaví v krvi“ a regionu dokážou odevzdat první poslední.

„Je zcela stoprocentní, že tady společnost Posázaví o.p.s. má své místo. Podle mého názoru funguje dobře a regionu hodně pomáhá. Práce, která je tady za všemi vidět, je úžasná a její přínos pro zdejší oblast je obrovský. Je ale třeba, aby se o ní víc dověděla i veřejnost,“ dodal.

Zastupitel obce Postupice

Jiří Sternberg přiznává, že se dříve zasedání obecního zastupitelstva neúčastnil. O dění v obci měl ale přehled. Často byl v kontaktu se starostou a četl si zápisy z jednání samosprávy. „Tím, že nejsem odsud, neustále narážím na to, že neznám celou krajinu. Pak mi unikají nějaké drobnosti, stane se třeba, že nevím, kterému místu se říká U Nováčků,“ poznamenal. Když za ním přišli, aby kandidoval do obecního zastupitelstva, nechal si chvíli na rozmyšlenou. „Na kandidátce jsem se pak objevil na poslední chvíli a ono to vyšlo,“ řekl. Je to podle něj zároveň důkaz toho, že jeho rodinu, která patří mezi „náplavy“, místní mezi sebe už přijali.

Brání se pojmenovávat komunální samosprávu slovem politika. „Když se řekne politika, vidím v tom tu vysokou, na kterou většina lidí nadává. V obci to není o žádném hašteření politických stran a frakcí, ale o domluvě. Aby se tam všem občanům dobře žilo. Samozřejmě všude jsou lidé, kteří budou věčně nespokojení, není možné se zavděčit všem,“ dodal. V obecním zastupitelstvu v Postupicích jsou podle něj volební uskupení, která pracují tak, že z toho mají profit obyvatelé a ne určité skupiny lidí. A to je důvod, proč ho práce v něm baví.

Jak se mu žije v Posázaví, vzpomene si někdy na předchozí bydliště? „Oproti Chodovu je to tady stoprocentně lepší. Žil jsem tam do roku 1982, životní prostředí tam bylo katastrofické. Klatovsko už bylo krásné, ale je tam úplně jiná krajina než tady. V Posázaví jsem velice spokojen,“ říká. ♦

jt

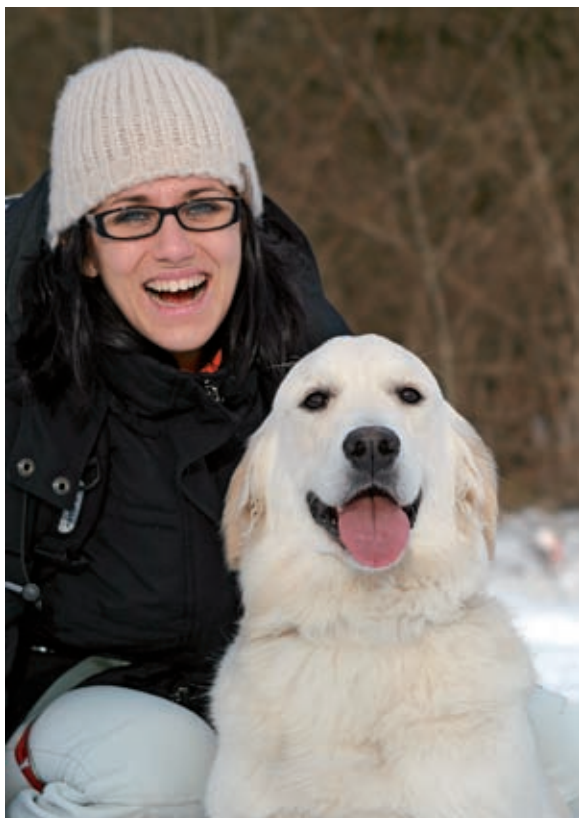
Barokní zámek Jemniště byl vystaven v letech 1720 – 1725. Jiří Sternberg s rodinou celoročně obývá jeho levé křídlo. O provoz památky se

stará jeho manželka Petra. Zámek nabízí kromě klasických prohlídek také procházku parkem s průvodcem a dá nahlédnout i do nově vzniká-

jícího rosaria s kamennou kašnou. Snoubence zve do stylových svatebních sálů.

Veronika Vieweghová by život v Posázaví za ruch velkoměsta už nevyměnila

„Skamarádila jsem se se sousedkami, které měly stejný problém – přestěhovaly se z Prahy a taky hledaly služby, na které byly zvyklé,“ vzpomněla.

Chopily se proto iniciativy a založily mateřské centrum. I když má jen zhruba deset členek, služeb, které poskytuje, využívají desítky lidí. „Získaly jsme přes společnost Posázaví o.p.s. dotace na vzdělávání a řemeslné kurzy pro dospělé. O košíkářství, drátkování, velikonoční a vánoční tvoření, které pořádáme, je veliký zájem,“ říká Veronika.

Mateřské centrum ale v poslední době muselo paradoxně omezit to, kvůli čemu vzniklo, tedy hernu pro děti. Původně totiž sídlilo ve dvou místnostech ve zdravotním středisku. Nebylo to ale šťastné řešení. „Potkávali jsme tam nemocné, naproti jsme měli lékaře, pod námi byla rehabilitace, takže děti nesměly dělat hluk. Bylo nutné se odstěhovat a teď hledáme vhodné prostory. Město je ale nemá,“ posteskla si Veronika.

Před několika lety se přestěhovala za svým manželem spisovatelem Michalem Vieweghem do Sázavy na Benešovsku. Pražský ruch vyměnila za klidný život ve městě, jemuž dala jméno jedna z nejromantičtějších českých řek. A Veronika si to užívá. „Sázava je krásná, zaznamenáte v ní každé střídání ročních období, což třeba v Praze tolik vidět není. Když nemusím, tak do Prahy nejedním,“ říká.

Na plný úvazek je ženou v domácnosti, stará se o výchovu a vzdělání dvou dcer i velký dům. Energie má ale na rozdávání. Před třemi roky založila v Sázavě Mateřské centrum Putti, kterému věnuje hodně svého volného času. Spolu s kolegyněmi připravuje program pro děti i jejich rodiče a prarodiče.

„Moc mě to baví a nechci se toho vzdát. Už jsem byla kolikrát ve stavu, kdy jsem si říkala, že toho nechám, že to nemá smysl, ale nikdy jsem to neudělala,“ říká. Mateřské centrum totiž znamená jen hry a zábavu, ale především spoustu administrativy. „Denně trávím večery mezi 21. a 24. hodinou u počítače a vyřizuji třeba žádosti o dotace a granty. O tom se moc nemluví. Možná mě lidi vidí, jak pobíhám s batohem na zádech po náměstí, chodím z úřadu do úřadu, ale o tom, že každý den musím sepsávat různá hlášení, jich moc neví. Ale zatím mě to neodradilo,“ říká drobná tmavovlásky.

O mateřská centra se začala zajímat už v těhotenství. Účastnila se v nich různých přednášek, seminářů, kurzů a cvičení. Když se pak s prvorozenou dcerou Sárou přestěhovala do Sázavy, zjistila, že podobné aktivity, až na cvičení s malými dětmi v sokolovně, ve městě chybí.

Herna pro nejmenší sice nefunguje, velký zájem je ale o kroužky pro předškolní a školní děti. Centrum nabízí třeba výuku angličtiny, rytmiku, cvičení nebo rybářský kroužek. A Veronika už přemýšlí i o aktivitách pro starší děti, tak od 12–14 let. „Pro ně není v Sázavě vůbec nic, nemohou využívat hřiště u školy, dům dětí a mládeže v Sázavě není. Sedí proto u počítače nebo se potulují po náměstí a nudí se,“ dodala.

Podmínkou rozšíření aktivit jsou ale nejen vhodné prostory, ale také dostatek peněz. A těch se v poslední době nedostává. Podle Veroniky je to nejspíš doznívání hospodářské krize. Z finančních darů, které získalo při svém založení, totiž centrum dokázalo fungovat dva roky. V posledním roce ale donátorů citelně ubylo, bez grantů a dotací se proto neobejde.

„Pořád něco sepisujeme, píšeme granty, žádáme o dotace,“ říká Veronika. A právě přílišné „papírování“ je podle ní důvod toho, že zájemkyň o aktivní práci v centru příliš není. „Nových členek je málo, nemáme to komu předat, snažíme se je přemluvit, ale asi maminky vidí, kolik je s tím práce,“ poznamenala.

Lituje, že už nezbyvá ani tolik

času na spolupráci s jinými mateřskými centry, která bývá hodně inspirativní. „Občas jezdíme na nějaká setkání. Ale tím, že se do přípravy činnosti centra aktivně zapojují jen asi čtyři členky, které dělají všechno – od psaní grantů, shánění materiálů, vymýšlení kurzů až po jejich realizaci, nám už kromě dětí, rodiny a práce na nic moc času nezbyvá,“ posteskla si.

Mateřské centrum Putti vzniklo v roce 2008. Jeho jméno pochází z italštiny a znamená „andělci“. Cílem bylo vytvořit místo, kde by se mohly společně scházet maminky s dětmi, a vyhnuly by se tak společenské izolaci, do níž se často dostávají po odchodu na rodičovskou dovolenou. V centru mohou relaxovat a vyměňovat si zkušenosti.

Mateřské centrum umožňuje ženám trávit rodičovskou dovolenou aktivně. Provozuje hlídací koutek Puttísek, nabízí jazykové, pohybové a rukodělné kroužky pro děti, připravuje vzdělávací semináře pro dospělé. Připojilo se také k celostátní kampani Celé Česko čte dětem. ♦

jt

Dárky pro radost z dílny keramičky Ivany Syslové

Dům s oranžovou fasádou stojící pod dvěma obrovskými smrky snadno zahlédnete i z hlavní silnice protínající Chotýšany. V přízemí má malou keramickou dílnu s obrovskou pecí. Poličky na zdech jsou plné hrnků, hrnečků, svícňů a různých vykrájaných drobností, bez kterých se možná leckdo z nás obejde, ale které dokážou přinést radost. Stačí se podívat třeba na sluníčko, myšku, lokomotivu, ježka nebo chaloupku z pálené hlíny zdobené tenkou bílou linkou. Jsou k nerozeznání od perníčků, které kdysi dávno pekla moje babička.

Modro-režné bucláky, bíle glazované hrnky zdobené vyškrabovanou technikou i drobnosti pro radost jsou dílem paní domu, keramičky Ivany Syslové. Do Chotýšan se před lety přestě-

hovala z Prahy za manželem. „Jsem tady spokojená, k regionu mám blízký vztah, protože jsme mívali v Benešově chatu. A celá rodina se sem vrací, rodiče mají chalupu v Benicích, sestra se vdala do Václavic. Prahu mám moc ráda, ale po jejím chaosu a zmatku se mi nestýská. Když se mi přece jen zasteskne, tak si tam dojeďu, ale hned se těším domů. Doma už jsem v Posázaví,“ říká.

Vystudovala keramickou školu v Bechyni a po mateřské dovolené nastoupila do Výtvarných řemesel v Praze, kde vyráběla dekorativní předměty. Vlastní tvorbu se věnuje od roku 1993, nejprve v pronajaté dílně v Praze, od roku 1998 má malý atelier s prodejnou v Chotýšanech.

„Keramiku dodávám do několika

obchodů v republice, například v Benešově nebo Vlašimi. Většinou si ale lidé přijdou vybrat přímo ke mně domů. Největší zájem je o Vánocích a Velikonocích,“ dodala. Zboží nabízí i přes internet na www.posazavi.com a www.fler.cz/Ivuchas, vlastní webové stránky teprve připravuje. Pravidelně má stánek na velkých hrnčířských trzích v Berouně a Kostelci nad Černými lesy, jezdí prodávat také na trhy do Křivsoudova nebo Českého Šternberka.

„Dělám jenom ručně točenou keramiku a vykrájané drobnosti. Mám dva styly – bílou vyškrabovanou keramiku a modrou s režným podkladem a modrou glazurou uvnitř ručně domalovanou,“ popsala. Na to, za jak dlouho dokáže vyrobit jeden hrníček, podle ní není snadná odpověď. Než je však hotov, musí ho kvůli jednotlivým úkonům vzít do ruky třeba 12krát. Ale i každá malá drobnost jí projde rukama třeba desetkrát, než se z ní stane finální výrobek. Až na talíře vyrábí všechny tvary ráda, kvůli zdravotním problémům ale nemůže točit velké věci, třeba džbány nebo konvice.

Práci doma si pochvaluje, stejně jako tolerantní rodinu. V hlavní sezoně, tedy před Vánocemi nebo Velikonocemi, je prý tolik práce, že ji manžel ani děti moc nevidí. V dílně totiž bývá často dlouho přes půlnoc. Užít se dnes výrobou keramiky není podle ní nijak snadné. Kdyby neměla dílnu ve vlastním domě, asi by musela práci, která je jejím velkým koníčkem, dávno pověsit na hřebík. ♦

Regionální výrobci a farmáři, ozvěte se!

Co mají společného Šternberské koláče, Matouškovy paštiky, Bedrnova keramika nebo benešovské pivo? Jsou přece z Posázaví. A v regionu vznikají další zajímavé výrobky, které možná zůstávají širokému okolí trochu utajeny. Stejně jako jména farmářů, kteří dodávají na trh produkty ze svých zahrad, polí, stájí nebo dvorů.

Společnost Posázaví o.p.s. chce proto pomoci s jejich propagací, a to na svých webových stránkách www.posazavi.com v rubrice Tržiště. Je rozdělena zatím do šesti podkapitol, a to dřevo, keramika, kov, kůže, pekařství, sklo. U každého výrobce je v ní uvedena stručná charakteristika činnosti, popis a fotografie jeho výrobků i kontaktní údaje. Počet podkapitol není

omezený a bude se postupně rozšiřovat. Další možnosti propagace je článek ve Zpravodaji Posázaví, který vychází jednou za čtvrt roku.

Uvítáme proto jakoukoliv informaci o šikovném výrobcí či farmáři z vašeho okolí. Dejte nám na něj tip, ozvat se ale může i sám!

Pivovar Kácov spojil svůj osud s řekou Sázavou

Pivovar Kácov bytostně spjatý s řekou Sázavou a posázavským regionem se stává významným hráčem na středočeském pivovarnickém poli, a nejen to. Díky svým širokým aktivitám a vynikající pověsti piva Hubertus spolupracuje i se skutečnými hvězdami.

Kácovský pivovar patří k nejstarším v republice, založen byl už v roce 1457. V roce 1726 získala kácovské panství s pivovarem Anna Maria, velkovévodkyně Toskánská, čímž se Kácov dostal do vlastnictví vládnoucí habsburské dynastie. V letech 1918 až 1920 byl pivovar znárodněn a stal se státním podnikem. Už tenkrát se tu vařilo pivo Hubertus. V roce 1957 ale jeho výroba skončila.

V roce 1993 dostal pivovar nového majitele, který se pustil do jeho rekonstrukce a obnovil výrobu. O rok později ji ale opět ukončil. Na své znovuvzkříšení pak čekal podnik až do roku

atmosféru a ochutnat zdejší pivo přímo v místě vzniku v místní pivovarské hospodě.

Pivovar Kácov spojil svůj osud s řekou Sázavou. Na jejím břehu byl otevřen, v blízkosti Sázavy má i nejvíce odběratelů a po její hladině se pomyslně chuť zlatého moku jménem Hubertus šíří až do Prahy. I tam počty jeho konzumentů neustále narůstají. Expanduje ale i dál – dostanete ho dokonce až v Kladně a po velké části středních Čech. Není divu, že si jej začali všimnout nejen milovníci zlatavého moku, ale i lidé z prostředí sportovního a společenského života.

Svoje jméno se s ním rozhodl spojit **Jágr Team, Viktorie Žižkov, kolínský basketbalový klub i Divadlo Na Fidlovačce**. „V březnu budeme jako první a jediný český pivovar partnerem světového poháru v alpském lyžování ve Špindlerově mlýně,“ řekl obchodní ředitel Jan Matějka.

Výstav pivovaru se blíží ke dvaceti tisícům hektolitrů, v budoucnu by mohl vyrábět až třicet tisíc hektolitrů. V sortimentu má světlé výčepní pivo Hubertus a světlý ležák Hubertus. Na Vánoce a Velikonoce

nabídku tradičně rozšiřuje o tmavou třináctku a občas portfolio zpestří o nějaký speciál, třeba pšeničné pivo. „Na jaře rozjedeme klasické lahvové pivo ve skleněných lahvích, bude to největší zlom v novodobé historii pivovaru,“ dodal sládek pivovaru Josef Zvoník.

Prioritou však je především kvalita piva. „Hlavní je udržet chuť na standardní úrovni, nemít výkyvy, které by zákazníci poznali. Čím menší pivovar, tím je to obtížnější, ale jde to. Je potřeba stavět na kvalitních surovinách, zejména sladu,“ popsal sládek.

Najít „šťastně“ chuť piva je podle Zvoníka umění. „Ačkoliv má naše pivo specifickou chuť, dokázalo si najít široké spektrum konzumentů, a to i mezi pivovarskými odborníky,“ dodal. Důkladem tohoto tvrzení je Zlatá pivní pečť z celostátní soutěže v Táboře, kterou pivo Hubertus získalo v letech 2009, 2010 a také pro rok 2011. Pivovar se důsledně drží klasické technologie výroby piva. Používá při tom pitnou vodu z vlastní studny, český slad vyráběný na humnové sladovně a české odrůdy chmele. Všechny vyráběné druhy prodává jako nepasterizované, ošetřené pouze mikrobiologickou filtrací. ♦

jt

2001, kdy ho koupila česká firma **Pivovar Kácov s.r.o.** a celý provoz kompletně zrekonstruovala. Již od počátku můžete nasát pivovarskou

nu by mohl vyrábět až třicet tisíc hektolitrů. V sortimentu má světlé výčepní pivo Hubertus a světlý ležák Hubertus. Na Vánoce a Velikonoce

Základní škola Jílové u Prahy se zapojuje do projektů Evropského sociálního fondu

Naše škola je plně organizovaná základní škola od prvního až do devátého ročníku, v každém ročníku jsou dvě třídy, průměrná naplněnost je 21 žáků ve třídě. Od školního roku 2004/2005 jsou její součástí i dvě speciální třídy, které byly přesunuty ze Zvláštní školy v Okrouhli. Součástí školy je školní družina se třemi odděleními, školní klub a školní jídelna. Při škole působí Občanské sdružení Dětem, které škole pomáhá s organizací především mimoškolních aktivit.

Školství má v Jílovém velmi starou tradici. Stávající školní budovu navštěvuje již čtvrtá generace dětí. Předcházející generace navštěvovaly starou školu na náměstí, dnešní Regionální muzeum.

Základní škola Jílové u Prahy je ve východní části města. Součástí areálu je rozlehlé sportoviště

s několika sportovními plochami, školní pozemek, školní zahrada a parkové plochy. Tento velký areál, jeho správa a údržba, nebyl komplexně dlouhodobě řešen. Nyní je celková obnova areálu zpracovaná v plánu revitalizace „Škola v zahradě – zahrada ve městě“.

Naším dlouhodobým cílem je dokončit stavbu přístavby, její zateplení, zastřešení a vybudování auly nad spojovací chodbou. Za tímto účelem máme zpracovanou stavební dokumentaci od ing. arch. Michaela Klanga. Věříme, že postupně budou naše cíle naplněny.

Jsme zapojeni v několika projektech Evropského sociálního fondu. Nejdůležitější je projekt Kooperace a konkurenceschopnost, který jsme dali dohromady s deseti kolegy z okolních škol. Projekt je zaměřen na další vzdělávání pedagogických pracovníků, a tak se na našich akcích setkávají učitelé z Jesenice u Prahy, Dolních Břežan, Zlatník, Jílového, Davle, Štěchovic, Hradištky, Kostelce u Křížků a Krhanic. Počátkem února v naší škole proběhl workshop, kterého se zúčastnilo sto padesát učitelů Středočeského kraje. V dalším projektu CPIV jsme figurovali jako vzorová škola pro inkluzi. Podobnou tematikou se zabývá i projekt Školou bez překážek. Naši školní redaktori se přihlásili do projektu ABECEDA s našimi školními

novinami Jílovským školákem.

Za zmínku stojí i naše účast v mezinárodním programu Ekoškola. Účastní se ho 32 156 škol z celého světa. Představuje to 628 005 učitelů a 9 125 460 žáků. Cílem programu je naučit žáky snižovat ekologický dopad školy a jejich jednání na životní prostředí a zároveň zlepšovat prostředí ve škole a v jejím okolí, děje se tak v duchu hesla programu „Pokud dokážete ovlivnit vaši školu, dokážete ovlivnit i svět kolem sebe!“.

Do tohoto programu jsme se přihlásili v roce 2008. V loňském roce jsme zažádali o ekologický audit a obstáli jsme – obdrželi jsme titul Ekoškola. Píše se to poměrně snadno, ale samozřejmě tomu předcházela spousta práce, diskusí, dohadů, kompromisů, přesvědčování.

Co pro nás titul znamená? V podstatě další práci, titul máme propůjčený na dva roky, pak ho budeme obhajovat. Titul je prestižní záležitost, za kterou je aktivní přístup dětí k prostředí, ve kterém žijí, výchova k zodpovědnosti, k patriotismu, sounáležitosti.

Pokud Vás můj článek zaujal, podívejte se na naše webové stránky www.zsjilove.cz nebo ještě lépe, přijďte se k nám do Jílového podívat. ♦

PaedDr. Květa Trčková, ředitelka školy

Historii Chvojna začali psát už Keltové

Chvojen u Benešova. Na první pohled nenápadné návrší s pozdně románským kostelem sv. Jakuba a Filipa obklopené zelení. Jeho historii ale začali psát už před dva a půl tisícem let Keltové. A dali mu tak vlastně i jméno. Původní název Velké Chvojno totiž znamená velký, hluboký a neproniknutelný les. Pro Kelty byl ale mnohem víc – magickým místem předurčeným pro život.

Keltové vynikali velkými znalostmi při hledání prostředí vhodného pro bydlení a hospodaření. Muselo být na silně pozitivním místě. A největšími odborníky všech dob na vyhledávání takového prostoru byli právě Keltové. „Stálo jim za to vyloučit starý, neproniknutelný a hluboký les, aby jejich prostředí pobytu a hospodaření bylo na místě, kde se bude všem dobře dařit,“ říká Václav Josef Potůček ze Zemské stavovské rodové unie.

Na těchto místech pak podle něj následně prozíravě křesťané stavěli své kostely, aby v nich lidé, kteří si tam přijdou po celotýdenní lopotě odpočinout, nabrali nové síly. Neváhali při tom těžce překonat velké vzdálenosti. Jen nepatrná část kostelů totiž stojí mimo keltská hradiště.

„Važme si tohoto místa, které nám Keltové našli, a využijme ho ke svojí duchovní obnově a posílení energií,“ vybízí Potůček. Stačí tam podle něj přijít na bohoslužbu, koncert či se jen podívat.

Nebo přímo pomoci se záchranou této ojedinělé památky. A uvítají zejména mladé příznivce. „Náš věk je natolik vysoký, že nechceme lícitovat o bytí a nebytí tohoto skvostu, který si zaslouží, svým majestátním místem na horizontu se silně pozitivní magickou energií, být zachován pro nás všechny bez rozdílu vyznání a názorů,“ dodal.

Zemská stavovská rodová unie pečuje o bývalé hradiště s kostelem sv. Jakuba a Filipa na Chvojně spolu se soukromou katolickou společností

Rytířský řád sv. Václava a občanským sdružením Přátelé Chvojna. Uvítají zájemce o dějiny a architekturu, kteří by třeba chtěli zpracovat studie o historii této významné památky. Mohli by například navázat na archeologický výzkum profesora Antonína Hejny z let 1964 až 1972, který přinesl důkazy o keltském původu zdejšího hradiště.

Témat, na něž je možné se zaměřit, je ale mnohem víc. Majiteli Chvojna byla celá řada šlechtických rodů, mimo jiné Vrtbové, Vítkovci, Ctibor z Kožlí nebo Heřman, Břeněk a Zdeněk Konopišští ze Šternberka. Zajímavé by také určitě bylo zmapovat osudy tohoto místa v době okupace a násilného vystěhování zdejších obyvatel za druhé světové války. Nebo zapátrat po legendární Jantarové komnatě, která má na toto území přímou vazbu. Bližší informace jsou na www.chvojen.eu. ♦

jt

Ukryté poklady v Sázavském klášteře sv. Prokopa

V roce 2007 narazili restaurátoři při restaurátorském průzkumu v přízemí křížové chodby Sázavského klášteře, brzy poté, co se tato jedinečná kulturní památka spojená s českým národním patronem sv. Prokopem po restitucích opět dostala v roce 2006 do rukou českého státu, na zabílené fresky z doby barokního rozkvětu klášteře a částečně i z doby vlády císaře Karla IV.

V klenbách i po stěnách Sázavského klášteře se našly náznaky výjevů ze života sv. Prokopa

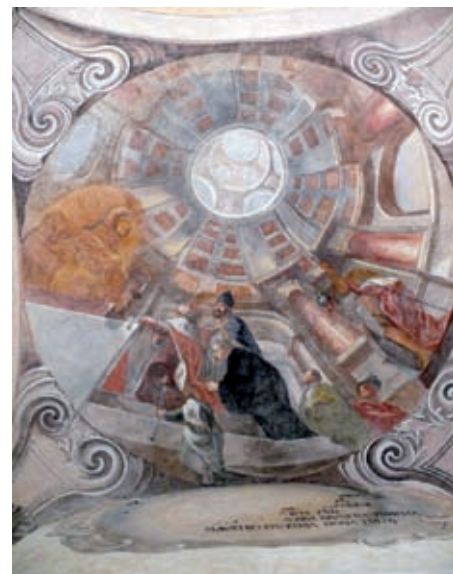
a také latinské texty. Jde o tisíc metrů čtverečních maleb. Podle historických pramenů by jen v přízemí klášteře mělo být osmnáct výjevů, ale kleneb je dvaadvacet. Jaké obrazy z dějin Sázavského klášteře na nich jsou, zatím nikdo nemůže ani tušit.

Již v roce 2007 mohli návštěvníci poprvé spatřit v nice vstupního vestibulu například tvář svatých Ludmily i tváře mužských národních patronů, o rok později byl odhalen výjev pojímající smrt sv. Prokopa, kterému dva andělé nesou bílé roucho jako jeho cestu do věčného nebe. V roce 2009 restaurátoři odhalili nádhernou architektonicky i figurálně bohatou scénu, kdy český kníže Břetislav I. obětuje nadační listinu klášteře na oltáři Panny Marie. Břetislav má v ruce listinu s pečeti, za ním stojí biskup Šebíř a pod ním klečí sv. Prokop. Přítomni jsou bojovníci, velmožové České země. Zajímavé je, že obraz velmi podobný této fresce, dílo jednoho z nejvýznamnějších malířů 18. století, jezuita Ignác Raaba, visí v kostele sv. Prokopa přiléhající ke křížové chodbě.

Třebaže odkrývání „dějin v obrazech“ v Sázavském klášteře je jednou z největších priorit Národního památkového ústavu (NPÚ) a již v období nastupující finanční krize byl jeho rozpočet napnutý téměř k prasknutí, restaurování z něj v letech 2007 až 2009 financoval. V roce 2010 již rozpočty na obnovu a opravy státních památek byly tak malé, že nestačily ani na řešení havárií, a tak bylo odkrývání sázavských fresek pozastaveno.

Od roku 2009 se ale NPÚ pokusil získávat i jiné zdroje. Díky zájmu návštěvníků a poutníků o nové objevy byla v červenci 2009 vyhlášena středoečeským památkovým ústavem sbírka na záchranu fresek. Již dva roky existuje účet a plní se i kasička přímo v klášteře. Lidé sami svou troškou přispívají k obnově zabílených nádherných barokních fresek. K dnešnímu dni je na sbírkovém účtu z prostředků zejména českých seniorů, studentů, rodin a milovníků této památky celkem 126 454 Kč. ♦

Slávka Matoušová

Hrad Stará Dubá

Před dvěma lety na Štědrý den mne překvapil můj bývalý spolužák a dobrý přítel telefonátem s gratulací k mým 70. narozeninám a současně mne zaskočil originálním dárkem. Pozval mne totiž na tradiční 5. ročník hvězdonického před-silvestrovského výstupu na zříceninu hradu Stará Dubá. Stal jsem se tehdy nejstarším účastníkem výstupu a zároveň jsem se octl v místech, kde před šesti stoletími neblaze působil můj prapředek rytíř Jan Zúl.

Přes nepřízeň počasí a značné útrapy příkré cesty do strmého vrchu jsem nakonec stanul v rozvalinách bývalého hradu i s ostatními účastníky, vesměs příznivci usilujícími o záchranu této historické památky. Zde se odehrálo v roce 1404 osudné drama, které ukončilo drsnou životní pouť jednoho králova služebníka, zprvu rytíře, posléze lapky a jeho kumpánů. Jak asi hrad tehdy vypadal, kdo ho zbudoval, komu patřil? Tyto otázky se mi promítly před očima, když jsem shůry pohlédl do údolí Sázavy a snažil jsem si představit siluetu hradu s jeho několikanásobnými hradbami a příkrou přístupovou cestou. Měl být nedobytný, a přesto se neubráníl.

Odpovědi mi, alespoň zčásti, nedávno dala zajímavá kniha Františka Plevy nazvaná Sázava milovaná, v níž jsem se dozvěděl mnoho zajímavostí o této řece. Kniha je vybavena množstvím obrazového materiálu, jak ze současnosti, tak

zejména historického. Dovolím si nabídnout výňatek z této unikátní místopisné publikace:

„Na levém břehu řeky Sázavy západně po proudu od Chocerad se rozkládají zříceniny gotického hradu Stará Dubá a podhradního městečka Odranec. Trošky hradu stojí na těžce přístupné skále, ke kterým bývalo pevnými

zdi připojeno prostranné podhradí. Hrad založil rod Benešoviců již ve 13. století. Poprvé se zde připomíná Ondřej z Kavčí Hory, který použil také poprvé přídomku z Dubé v roce 1283. Po jeho smrti majetek zdědil syn Ondřej, který se o něj rozdělil se svými bratry Vaňkem a Benešem. Hrad získal Vaňek. Po smrti získal hrad jeho syn Vaňek z Dubé, přívrženec krále Václava IV. Ke konci 14. století se stal jako mnoho jiných šlechticů lapkou. Spojil se se svým sousedem Janem Zúlem z Ostředka, který sídlil na Čejchanově Hrádku (nyní Komorní Hrádek).

Ten se později postavil i proti Vaňkovi a zmocnil se jeho hradu. Až králova zemská hotovost hrad v roce 1404 dobyla a vrátila Vaňkovi z Dubé. Z tohoto rodu pocházel i Václav z Dubé, jež doprovázel Mistra Jana Husa do Kostnice, dále Jan Roháč z Dubé (přívodem též z Benešovska). Posledním majitelem byl Kuneš Rozkoš z Dubé. Po jeho smrti připadl hrad ke Komornímu Hrádku. K zániku hradu došlo ve druhé polovině 15. století za krále Jiřího z Poděbrad, při jeho bojích se šlechtickou opozicí. Hrad Stará Dubá byl v roce 1466 dobyt a pobořen.“

Milovníky regionu Posázaví jistě tato publikace nejen potěší a zaujme, ale doufám, že bude i inspirací pro nutnou záchranu našeho kulturně-historického bohatství. ♦

Pavel Chobotský

Sázavafest odkrývá jména prvních účinkujících

Jeden z největších tuzemských hudebních festivalů Sázavafest, který se uskuteční od 4. do 7. srpna 2011 v Benešově, odkrývá jména prvních zahraničních účinkujících. Budou jimi bristolská hudební skupina Kosheen, úspěšný francouzský elektronický projekt Nouvelle Vague, britská soulová kapela Belleruche, ostrovní duo The Hurt nebo německá hudební legenda Alphaville. Z českých interpretů na 11. ročníku Sázavafestu zahrají například obě kapely Romana Holého - Monkey Business a J.A.R., písničkář Tomáš Klus, teplákoví Nightwork, diskžokejka Lucca a kytarista Michal Pavlíček nebo energičtí Mandrage.

Festival se letos přestěhoval z Kácova do Benešova. „Hlavním důvodem přesunu je bezpečnost návštěvníků. Po zkušenostech z loňska,

kdy při povodních řeka Sázava přímo ohrožovala areál festivalu v Kácově, nechceme riskovat bezpečnost návštěvníků. I přes nemalé investice do terénních úprav, které tam byly v uplynulých letech realizovány, stále hrozí nekontrolovatelné zavodnění areálu, které je pro festival příliš riskantní,“ vysvětlil ředitel festivalu Pavel Kloupar.

Dalším důvodem pro přesun byla také lepší dostupnost festivalu a kvalitnější servis. Hlavní vchod do areálu bude v Benešově pouhých 300 metrů od autobusového i vlakového nádraží, kromě toho je to hlavní vlaková tepna z jižních Čech do Prahy, v Praze je vlak za 40 minut

a jezdí každou hodinu. Nezanedbatelným důvodem stěhování byla také podstatně širší nabídka služeb, které mohou v Benešově návštěvníci festivalu využít.

Stejně jako v minulých letech i letos pořádá Sázavafest ve spolupráci s hudebním serverem Muzikus.cz soutěž pro jednotlivce i kapely nazvanou Sázavafest Battle. Čtyři soutěžící, z toho dva nejlepší určí porota a další dva vyberou fanoušci, dostanou šanci zahrát si v létě na Sázavafestu.

V pražském Kulturním centru Vltavská se 2. dubna uskuteční Jarní Sázavafest. Mezi jeho hlavní hvězdy budou patřit písničkář Tomáš Klus nebo třinečtí Charlie Straight, vítězové mnoha respektovaných hudebních soutěží (Anděl, MTV).

Předprodej vstupenek na srpnový festival už byl zahájen. Jsou k dostání v předprodejních sítích Ticketpro a Eventim. Omezený počet je možné zakoupit také v prodejně Jiří Pekař – hudební nástroje, Masarykovo nám. 222, Benešov. Veškeré informace jsou postupně zveřejňovány na oficiálních stránkách festivalu www.sazavafest.cz. ♦

Pochod k prameni Benešovského potoka

Klub českých turistů Benešov pořádá 14. května 2011 pochod k prameni Benešovského potoka. Bude jednou z doprovodných akcí celoevropského setkání turistů EURANDO 2011, jehož průvodním tématem je voda jako životadárná tekutina. Lidé by se měli naučit využívat ji hospodárně a ekologicky, protože její zdroje jsou omezené. Cílem EURORANDA 2011 je proto odebrat vodu ze všech významných evropských toků a převést ji do španělské Granady-Alhambry, která má vody nedostatek, a symbolicky ji vylít do tamní Lvi kašny.

Z České republiky je voda odváděna čtyřmi hlavními řekami do tří evropských moří. V rámci EURORANDA 2011 tedy proběhne 164 doprovodných akcí, kromě turistických pochodů také výlety na kole nebo lodích. Při nich bude do speciálních lahví odebrána voda z různých vodních toků, která se nejprve slije dohromady v každém ze čtyř povodí a potom z celé ČR. Tato voda se pak převezde do Granady.

Jedna z tras doprovodných akcí v ČR povede k pramenům Benešovského potoka. Ten pramení v Líšenské oboře u osady Kopaniny, která je běžně nepřístupná. Potok je dlouhý 17,2 kilometru a vlévá se do řeky Sázavy nedaleko Čerčan. Má dva levostranné a sedm pravostranných přítoků.

„Málokdo ví, kde pramen Benešovského potoka je. Jeho vodu přitom Benešáci dlouho pili. Když totiž v minulosti nestačila místní prameniště u vodárny a nebyla ještě Želivka, tak se brala i voda z Černoleského rybníka, který je tímto potokem napájen,“ řekl Jiří Polesný z Klubu českých turistů Benešov. Domluvil proto s majiteli Líšenské obory, že ji v den pochodu turistům mimořádně otevrou.

Pochod k prameni Benešovského potoka bude mít trasy dlouhé 12, 15 a 22 kilometrů. V průchozím cíli obdrží každý účastník diplom, razítko a malou odměnu. ♦

jt

Název subjektu	FO/PO	Sídlo/adresa trvalého bydliště	IČ/datum narození	Zástupce subjektu pro MAS	Oblast působení	Postavení a funkce v MAS
Nestátní neziskové organizace						
Divadlo Netopýr	PO	Týnec nad Sázavou, Okružní 429, 257 41	26666103	Bc. Lucie Zadražilová	děti, kultura	PV, KPR, MV, do 30 let
Historický klub o.s.	PO	Týnec nad Sázavou, Klusáčkova 2, 257 41	22723650	Václav Pošmurný	historie, kultura	PV, KCR
Mateřské centrum Hvězdíčka	PO	Benešov, Vančurova 1146, 256 01	26627311	Ing. Jana Čechová	děti, ženy, rodina	PV, KPR
Mateřské centrum Motýlek	PO	Týnec nad Sázavou, Okružní 520, 257 41	70858691	Václav Škopek	děti, ženy, rodina	PV, KPR
MC Kulíšek	PO	Bystřice, Ješutovo náměstí 115, 257 51	26987112	Vanda Pechová	děti, ženy, rodina	PV, KPR
MC PUTTI	PO	Sázava, Pod Čihadlem 465, 285 06	22684239	Denisa Cibulková	děti, ženy, rodina	PV, KPR
Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny, Hnutí Hare Krišna	PO	Chotýšany, Městečko 1, 257 01	73631639	Barbora Lichtágová	církev, zemědělství	PV
Ochrana fauny České republiky	PO	Votice, Zámecká ul., 259 01	67778585	Pavel Křížek	ekologie, děti	PV
POŠAZAVSKÝ PACIFIK	PO	Cerňany, Havlíčkova 445, 257 22	67983570	Lumír Běhal	cestovní ruch	PV
TSK SALTA Benešov	PO	Struhařov 68, 256 01	70103968	Karel Maršálek	kultura, děti	PV
Sbor dobrovolných hasičů Střítež	PO	Dolní Kralovice, Střítež 12, 257 68	66134081	Jiří Mejzlík	hasiči, děti, kultura	PV
Sbor dobrovolných hasičů Žižňany	PO	Soběhrdy, Žižňany, 256 01	66133599	Jan Šima	hasiči, děti, kultura	PV, VK
Sbor Jednoty bratrské v Týnci nad Sázavou	PO	Týnec nad Sázavou, Benešovská 527, 257 41	73633551	Mgr. Stanislav Škvor	církev, děti, kultura	PV
Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, okres Benešov	PO	Benešov, Nová Pražská 1903, 256 01	63826909	Josef Páv	hasiči, děti, kultura	PV
Tenisový klub Týnec nad Sázavou	PO	Týnec nad Sázavou, U Trati 21, 257 41	61660132	Bc. Lucie Zadražilová	sport	PV, MV
Tělocvičná jednota SOKOL Louňovice pod Blaníkem	PO	Louňovice pod Blaníkem, Jana Žižky 16, 257 06	18595081	Josef Novotný	sport, kultura	PV
ZÁSKOLÁK	PO	Postupice, Školní 153, 257 01	26672553	Jana Jiřová	děti a mládež	PV
ZO ČSOP Vlašim	PO	Vlašim, Pláteníkova 264, 258 01	18595677	Ing. Karel Kříž	ekologie, děti	PV
Podnikatelé						
Ing. Alois Macěška	FO	Votice, Kapliřovo náměstí 17, 259 01		Ing. Alois Macěška	zemědělství	PV
BISPORT spol. s r.o.	PO	Týnec nad Sázavou, Ing. Fr. Janečka 411, 257 41	47540311	Jaromír Biolek	cestovní ruch	PV, KCR, správní rada
Miroslav Němec	FO	Týnec nad Sázavou, Brodecká 466, 257 41	68389205	Miroslav Němec	cestovní ruch, zemědělství	PV, KCR, VK
Jiří Sternberg	FO	Postupice, Jemníště 1, 257 01	66781001	Jiří Sternberg	cestovní ruch, zemědělství	PV, správní rada – předseda
Česká spořitelna a.s., Příbram - pobočka Benešov	PO	Benešov, Týrsova 162, 256 01	45244782	Bc. Petr Chotivka	banka	PV – předseda
Jaroslav Pelíšek	FO	Křaný 11, 257 44	66780551	Jaroslav Pelíšek	kultura, cestovní ruch	PV
Vladimír Malák	FO	Netvořice, Vsetice 6, 257 44	66462746	Libor Zeman	cestovní ruch, zemědělství	PV, VK
ELTSEN a.s.	PO	Benešov, Jana Nohy 1237, 256 01	62957104	Ing. Vladimír Vesecký	doprava, cestovní ruch	PV, KCR
Hřebčín FAVORY, spol. s r.o.	PO	Chrástany, Benice 1, 257 44	26726238	Romana Krausová	cestovní ruch, zemědělství	PV
Licoměnsko spol. s r.o.	PO	Tichonice, Chochol 15, 257 63	62957406	Alice Švarcová	cestovní ruch, zemědělství	PV
Miloslav Perníček	FO	Mlékovic - Heroutice 11, Neveklov, 257 56	48929182	Jana Perníčková	cestovní ruch, zemědělství	PV
Jaroslav Srdínko	FO	Benešov, Tylova 962, 256 01	40048764	Tomáš Srdínko	stavební firma	PV
Obce a města						
Obec Křhanice	PO	Křhanice 46, 257 42	00232386	Mgr. Aleš Papoušek	veřejná správa	PV, KPR
Obec Lešany	PO	Lešany 23, Netvořice, 257 44	00232122	František Vrkošlav	veřejná správa	PV
Město Benešov	PO	Masarykovo náměstí 100, Benešov, 256 01	00231401	Ing. Roman Tichovský	veřejná správa	PV
Město Jilové u Prahy	PO	Jilové u Prahy, Masarykovo náměstí 194, 254 01	00236411	Jiří Zápal	veřejná správa	PV, VK
Město Neveklov	PO	Neveklov, Nám. J. Hermana 80, 257 56	00232904	Marie Králová	veřejná správa	PV
Město Sázava	PO	Sázava, Školská 194, 285 06	00236411	Milan Štědra	veřejná správa	PV
Město Týnec nad Sázavou	PO	Týnec nad Sázavou, K Náklí 404, 257 41	00232904	Adriana Bursová	veřejná správa	PV, KCR
Městys Kácov	PO	Jiršíkova 157, Kácov, 285 09	00236144	Mgr. Soňa Křenová	veřejná správa	PV
Svazky obcí						
Blaník - svazek obcí	PO	Louňovice pod Blaníkem, Jana Žižky 16, 257 06	70803889	Ing. Eliška Švejdlíková	společné aktivity obcí	PV, do 30 let
CHOPoS	PO	Chotýšany 54, 257 28	69000948	Bc. Miroslav Kratochvíl	společné aktivity obcí	PV
Malé Posázaví	PO	Hvězdonice 56, 257 24	69347182	Ing. Kateřina Chobotová	společné aktivity obcí	PV
Mikroregion Džbány, svazek obcí	PO	Votice, Komenského náměstí 700, 259 17	70567646	Ing. Eliška Zemanová	společné aktivity obcí	PV, do 30 let
MIKROREGION PODBLANICKO	PO	Vlašim, Jana Masaryka 302, 258 14	71181008	Pavel Röscher	společné aktivity obcí	PV
Mikroregion Želivka - svazek obcí	PO	Čechtice, Náměstí Dr. Tyrše 56, 257 65	70805253	Bc. Jaroslav Švejda	společné aktivity obcí	PV
Státní organizace						
Úřad práce v Benešově	PO	Benešov, Dukelská 2080, 256 70	00663204	Kateřina Novotná	zaměstnanost	PV
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa CHKO Blaník	PO	Louňovice pod Blaníkem, Vlašimská 8, 256 06	62933591	Ing. Mgr. Martin Klaudivs	ochrana přírody	PV
Školy						
Gymnázium Benešov	PO	Benešov, Husova 470, 256 01	61664707	Mgr. Alena Králová	výuka mládeže	PV
Základní škola a Mateřská škola Kácov	PO	Kácov, Nádražní 216, 285 09	75034964	Blanka Zednicková	výuka dětí	PV

PV - Programový výbor, KCR - Výběrová komise, KPR - Komise pro rodinu, MV - Monitorovací výbor

